

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Komunální podpora podnikání (porovnání okresů Domažlice a Cham)

Municipal Business Support (Comparison Districts Domažlice and Cham)

Pavel Brtna

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Komunální podpora podnikání (porovnání okresů Domažlice a Cham)“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 27.03.2016

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří především panu doc. RNDr. Jiřímu Ježkovi, Ph.D. za odborné vedení, rady, cenné připomínky a poskytnutou odbornou literaturu. Také děkuji za vstřícný přístup a čas, který mi při psaní bakalářské práce věnoval.

Dále děkuji všem, kteří mi ochotně poskytli cenné informace do mého výzkumu.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. CÍL A METODIKA ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
2. PODNIKÁNÍ A JEHO PODPORA	11
2.1 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ A PODPORA PODNIKÁNÍ	12
2.1.1 Podnikatelské prostředí a podpora podnikání v ČR	13
2.1.2 Podnikatelské prostředí a podpora podnikání v Německu	14
2.2 PROGRAMY PODPOR PODNIKÁNÍ Z EU	15
2.2.1 Operační program ČR-Bavorsko.....	16
3. KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ	19
3.1 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V ČR.....	20
3.1.1 Vybraná práva a povinnosti obcí	20
3.1.2 Hospodaření obcí.....	21
3.1.3 Příjmy obcí	23
3.1.4 Nástroje komunální podpory podnikání v ČR	25
3.2 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V NĚMECKU	27
3.2.1 Práva a povinnosti obcí	28
3.2.2 Hospodaření obcí.....	28
3.2.3 Nástroje komunální podpory podnikání v Německu.....	30
4. KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ VE MĚSTECH DOMAŽLICE A CHAM.....	35
4.1 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÝCH MĚST (DOMAŽLICE, CHAM)	35
4.1.1 Domažlice.....	35
4.1.2 Cham.....	39
4.1.4 Prezentace podpory podnikání na oficiálních webových portálech	41
4.1.5 Domažlice.....	41
4.1.6 Cham.....	44
4.2 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU OČIMA PŘEDSTAVITELŮ MĚSTA	46
4.2.1 Metodologie	46
4.2.2 Výsledky dotazníkového šetření	46
4.3 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU OČIMA MÍSTNÍCH PODNIKATELŮ A INSTITUCÍ	51
4.3.1 Metodologie.....	52

4.3.2	Výsledky případové studie	52
4.3.3	Domažlice.....	52
4.3.4	Cham.....	55
4.4	SHRNUTÍ KOMUNÁLNÍ PODPORY PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU	58
4.4.1	Komparace a shrnutí výzkumného šetření	58
4.4.2	Komparace a shrnutí případové studie	59
4.4.3	Komparace a shrnutí komunální podpory podnikání pohledem očima představitelů města s pohledem očima místních podnikatelů a institucí	60
ZÁVĚR		61
SEZNAM TABULEK		64
SEZNAM OBRÁZKŮ		65
SEZNAM PŘÍLOH.....		71
PŘÍLOHY		
ABSTRAKT		
ABSTRACT		

ÚVOD

Termín „komunální“ odkazuje k pojmu komuna jakožto historickému pojmenování pro vznikající samosprávné městské obce ve středověku. V dnešním významu se pojem komunální užívá v přeneseném významu jako přídavné jméno, označující že daná záležitost patří do kompetence obcí a měst (srov. Klimeš, 1995, s. 380). S uvedeným termínem úzce souvisí i pojem „municipální.“ Online slovník cizích slov přisuzuje pojmu „municipální“ význam „obecní, městský, týkající se obce, komunální“ (ABC slovník cizích slov, 2015). Termín *municipalismus* pak označuje tendence přenášet pravomoc z ústředních na samosprávné orgány (Bradnová, 1993).

Municipální podpora podnikání necílí pouze na pomoc konkrétním podnikatelům, ale je zasazena do širšího rámce místního a regionálního rozvoje. OECD definuje místní a regionální rozvoj jako „proces vytváření ekonomických kapacit místního anebo regionálního společenství s cílem zlepšování jeho ekonomické budoucnosti a zvyšování kvality života všech jeho členů. Jedná se přitom o dlouhodobý proces, v rámci něhož vzájemně spolupracují partneři z veřejného, soukromého a neziskového sektoru tak, aby společnými silami vytvářeli lepší podmínky pro ekonomický rozvoj a vznik nových pracovních příležitostí“ (Ježek, 2008).

Rostoucí konkurence mezi jednotlivými regiony (nejen) v rámci Evropské unie vyžaduje, aby regionální i komunální politici vytvářeli pro své podnikatele taková prostředí, která podpoří jejich výrobky nebo služby směrem ke konkurenceschopnosti. Pro komunální samosprávy se jedná vskutku o nelehký úkol, k jehož řešení mohou využít mj. i podporu podnikání. Národní i mezinárodní konkurenční boj měst o usídlení a udržení nejrůznějších podniků a firem (průmyslových, inovačně orientovaných, podniků zaměřujících se na cestovní ruch ad.) vyžaduje, aby se projekty sázející na přitažení kapitálu nepřipravovaly pouze v plánech územního (stavebního) rozvoje, ale byly i součástí komunální inovace (Skořepa, 2008).

Samozřejmě se při přemýšlení o různých komunálních podporách, včetně podpory podnikání, vynoří otázka zdrojů. V současné době jsou „zlatou žílou“ fondy a programy Evropské unie. Například jedním z podnikatelských odvětví, na které může mít municipální podpora podnikání významný vliv, je již zmíněný cestovní ruch. V zásadním dokumentu Evropské komise o cestovním ruchu s názvem „Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský

cestovní ruch“ (KOM 352, 2010) se konstatuje, že základním požadavkem podniků a firem v cestovním ruchu je zůstat konkurenceschopnými. Jedním z konkrétních výstupů je politika rozvoje venkova. Prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova může Komise podpořit mimo jiné zakládání podniků činných ve venkovském cestovním ruchu, v rozvoji a propagaci agroturistiky také valorizaci kulturního a přírodního dědictví venkovských regionů včetně horských oblastí (KOM 352, 2010). Jednotlivé obce mohou z tohoto fondu čerpat dotace na své projekty, jejichž realizaci zajistí místní podnikatelé. Jedná se tedy o jednu z možností podpory podnikání na komunální úrovni s propojeností na finance z EU. Jeden příklad za všechny je Projekt obnovy sídelní zeleně v obci Královice spolufinancovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj (Čerpání dotací na projekty obce Královice, 2015).

Problematice podpory podnikatelským subjektům ze strany měst a obcí není dosud v odborné literatuře věnovaná dostatečná pozornost. Tématu komunální podpory ekonomiky se v České republice a na Slovensku věnuje především J. Ježek a R. Ježková. V Německu prováděli výzkumné šetření na téma perspektivy rozvoje města Rehau J. Maier se spolupracovníky. Jak uvádí J. Ježek, v našich podmínkách se jedná o relativně nové téma. „O novosti tohoto tématu svědčí mimo jiné fakt, že na rozdíl od německy hovořících zemí, kde se běžně jak v teorii, tak i praxi používá výraz *“kommunale bzw. regionale Wirtschaftsförderung”* s jasně stanoveným obsahem (úkoly, organizační uspořádání atd.), tak v České republice spíše neurčitě hovoříme o místním ekonomickém rozvoji, vytváření podnikatelského prostředí v obcích a regionech, o místních strategiích atd.“ (Ježek, 2008).

1. CÍL A METODIKA ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem předkládané bakalářské práce je zmapování a komparace komunální podpory podnikání v České republice zastoupené městem Domažlice a Spolkové republice reprezentované městem Cham.

Bakalářská práce je členěna na část teoretickou a praktickou. V první kapitole se zabývám vymezením pojmu a obecnými podmínkami podnikání a jeho podpory na úrovni státu. Obsahem následujících podkapitol bude deskripce podnikatelského prostředí v České republice a ve Spolkové republice Německo. Součástí kapitoly je nastínění možných podpor podnikání prostřednictvím strukturálních fondů EU, přičemž - s ohledem na téma výzkumného šetření - zvláštní pozornost budu věnovat operačnímu programu ČR-Bavorsko. Kapitola druhá se již přímo zaměřuje na problematiku komunální podpory podnikání v ČR a SRN. V úvodní části se zabývá postavením obce v právním systému ČR a SRN, od něhož se odvíjí i kompetence a omezení pro podporu podnikání. Těžištěm této kapitoly je prezentace výsledků výzkumného šetření provedeného v roce 2007 J. Ježkem, na němž lze reprezentovat problematiku komunální podpory v podnikání v celé své šíři, včetně nástrojů, které mají obce k dispozici. V závěrečné kapitole jsou prezentovány výsledky jednak analýzy webových portálů, jednak dotazníkového šetření zaměřeného na komunální podporu podnikání ve městech Domažlice a Cham, včetně doporučení na zvýšení podpory podnikání ze strany zkoumaných obcí. Dále jsou prezentovány výsledky empirického výzkumu, kde jsem zjišťoval, zda mají města Domažlice a Cham dostatek ekonomických a mimoekonomických nástrojů, které jim umožňují efektivně podporovat místní ekonomický rozvoj. Zjistil jsem také význam vybraných faktorů pro efektivní podporu místního ekonomického rozvoje.

Jako metody sloužící k vypracování bakalářské práce využiji metodu sběru dat, analýzu odborné literatury a dalších zdrojů zaměřených na problematiku podpory místního ekonomického rozvoje a souvisejících témat. Kompletní přehled použité literatury je uveden v závěru práce v rámci seznamu použité literatury. V praktické části se uplatní kvalitativní analýza získaných údajů, která vychází z již zmiňovaného dotazníkového šetření. Výsledky dotazníkového šetření vycházejí z informací získaných od zástupců příslušných měst (Domažlice a Cham). Také provedu případovou studii jako jednu z metod kvalitativního výzkumu. Případová studie má za úkol zjistit pohled na komunální podporu podnikání jednotlivých podnikatelů a institucí, zjistit kde se nachází

nejvýraznější nedostatky, jaké jsou návrhy na zlepšení, co se za poslední dobu výrazně zlepšilo. Metodologie případové studie vychází z definování výzkumné otázky a cíle výzkumu. Výzkumnou otázku definuji na základě toho, že chci zjistit informace, které jsou v komunální podpoře podnikání nejpodstatnější z pohledu podnikatelů a institucí v Domažlicích a Chamu. Cíl výzkumu má za úkol určit, kde se nachází nejvýraznější problém a provést návrh na zlepšení. Také provedu komparaci výsledků mezi městy Domažlice a Cham. Výběr jednotlivých podnikatelů a institucí byl proveden náhodně. Metodologie sběru dat byly přímé rozhovory s podnikateli, nebo se zástupci institucí. Celkem bylo uskutečněno 10 těchto rozhovorů.

2. PODNIKÁNÍ A JEHO PODPORA

Dnes již neplatný obchodní zákoník definoval podnikání jako soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Podnikatelem podle tohoto zákona se označovala: *a)* osoba zapsaná v obchodním rejstříku, *b)* osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění, *c)* osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů, *d)* osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu (Obchodní zákoník, 2015).

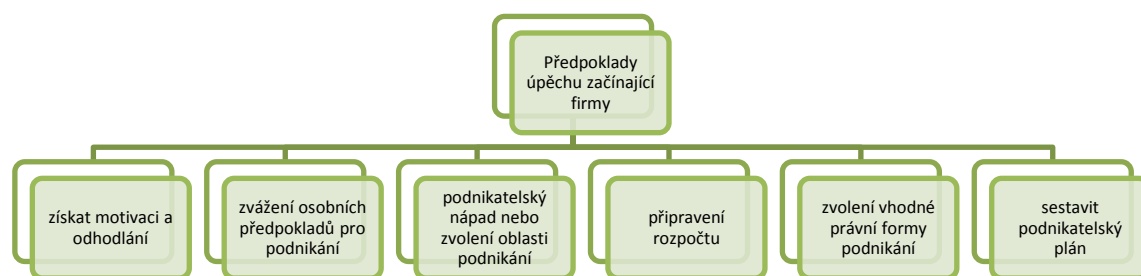
Platnost obchodního zákoníku vypršela k 1. lednu 2014. Současná právní úprava (viz následující podkapitola) pojem podnikání nedefinuje. Zůstává však základní dělení podnikání jakožto právnické nebo fyzické osoby.

Existuje mnoho různých důvodů, které vedou člověka nebo skupinu lidí (i právnická osoba je tvořena jednotlivci), k tomu, aby se začal či začali věnovat podnikatelské činnosti. Veber se spolupracovníky (2012) uvádí několik důvodů k podnikání, např. sebezáchovný z důvodu ztráty zaměstnání; romantický přístup bez důkladné analýzy rizik či podnikání jako poslání. Důvodů může být samozřejmě mnohem více. Podnikání může vycházet z hodnotové orientace, která bývá symbolicky označována jako „podnikatelský duch“, představující vyhraněnou strukturu hodnot a postojů, která má společenský a individuální rozměr. Společenský rozměr vyjadřuje kromě jiného to, jak si společnost podnikatelů váží a jak se to projevuje v jejím vládnutí (Srpková, Řehoř, et al., 2010), nejen na celostátní, ale i na komunální úrovni. Ve společenském postoji k podnikání se tedy odráží i určitá část motivace komunální podpory podnikání.

Každé podnikání by mělo generovat zisk, jak ostatně vyplývá z výše uvedené definice obchodního zákoníku. Podle Korába a Mihaliska (2005) existují tři základní stavební kameny úspěšného podnikání: „1) znalost odvětví, v němž hodlá podnikatel působit; 2) manažerské schopnosti (znalosti marketingu, financí, legislativy a personální práce) a 3) osobní vlastnosti (inovativnost, rozhodnost, schopnost týmové spolupráce, vnější zaměření). Každoročně vzniká velké množství firem s nejrůznějším zaměřením a současně však i nemalé množství podnikatelských subjektů zaniká. Aby k zániku firmy a brzkému ukončení podnikání nedošlo, navrhuje Srpková se spolupracovníky (2010) provedení šesti kroků - viz obrázek č. 1.

Jedním z velmi důležitých předpokladů úspěšného podnikání je vedle propagace a marketingu bezesporu schopnost zajištění podpory a zdrojů pro své podnikání, které mohou být rozličného charakteru.

Obrázek č. 1: Předpoklad úspěšného podnikání

Zdroj: Srpová se spolupracovníky (2010)

Vedle bankovních a jiných finančních produktů z cizích zdrojů nabízí využití prostředků z fondů EU, programů státní podpory a v neposlední řadě i získání podpory na úrovni obce či regionu (viz níže).

Každé podnikání se odehrává v určitém společenském prostředí. Společenský rámec determinuje podnikatelskou činnost na různých stupních úrovně, od místní, před oblastní, regionální, krajskou, až po celostátní či mezinárodní. V literatuře se pro soubor faktorů, které zvnějšku ovlivňují podnikání, vžilo označení podnikatelské prostředí. Jedním z prvků podnikatelského prostředí je i úroveň místního prostředí ovlivňované místní samosprávou, tedy komunální prostředí.

2.1 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ A PODPORA PODNIKÁNÍ

Podnikatelské prostředí je tvořené především legislativními a ekonomickými aspekty dané země. Je příznačné, že vztah je reciproční, což znamená, že podnikatelské prostředí působí na podnikatele a vice versa - podnikatelé určují charakter podnikatelského prostředí. Tak například sociální pojištění představuje nemalý příjem do státního rozpočtu země, a současně také představuje nemalé náklady pro podnikající osoby. Stejně tak daně zatěžující podnikatele prostřednictvím rozpočtového určení daní (detailněji viz podkapitola 3. 1) tvoří nemalý příjem obcí. Obecně lze konstatovat, že na

kvalitu podnikatelského prostředí jsou více citliví malí a střední podnikatelé než velké nadnárodní řetězce.

Důležitým, nikoli však jediným faktorem determinujícím kvalitu podnikatelského prostředí, je právní rámec, do něhož je podnikání v té které zemi zasazeno (viz následující podkapitola). Právní rámec zahrnuje velké množství právních předpisů od práva finančního (upravuje finanční vztahy zejména ve sféře veřejnoprávní, kam spadá i oblast komunální), přes právo občanské či obchodní (upravuje vztahy založené na smluvním základě) až po legislativu ošetřující přímo podnikání ve vlastním smyslu (Bulletin advokacie, 2015).

Z hlediska ekonomiky formují podnikatelské prostředí faktory 1) makroekonomické (jsou tvořeny např. vlivem výše úrokových sazeb, inflací, rozmístěním kupní a pracovní síly, cenovou hladinou spotřebitelského zboží, fiskální politikou státu či konkurenceschopností národního trhu v globálním měřítku; 2) pracovní trh a politika zaměstnanosti (např. flexibilita pracovního trhu, zákoník práce, koincidence poptávky po určitém typu kvalifikace ze strany zaměstnavatelů s výstupem vzdělávací soustavy ad.); 3) kvalita vzdělávání; 4) dostupnost zdrojů financování a přístup k penězům pro podnikající subjekty; 5) náklady na energie; 6) platební morálka; 7) veřejná dostupnost informací v registru dlužníků; 8) celkové složené daňové zatížení včetně odvodů na zdravotní a sociální pojištění, s čímž souvisí i cena práce a v neposlední řadě 9) systém institucí a nástrojů pro poskytování přímých a nepřímých podpor pro malé a střední podnikatele a administrativní náročnost spojená se získáním podpory (iPodnikatel, 2015).

2.1.1 Podnikatelské prostředí a podpora podnikání v ČR

Výše jsem naznačil, že podnikání v České republice je v současné době určeno dvěma základními legislativními úpravami, a to živnostenským zákonem a zákonem o obchodních korporacích (a vedle nich samozřejmě velkým množstvím zákonů, nařízení, vyhlášek, směrnic a dalších regulujících právních nástrojů, jejichž pouhý výčet přesahuje rámec a možnosti této práce). Zákon č. 455/ 1991 Sb. slouží k úpravě podmínek živnostenského podnikání; zabývá se jednotlivými druhy živností, rozsahem živnostenského oprávnění a povinnostem podnikatele, vzniku, změně a zániku živnostenského oprávnění a živnostenskému rejstříku a upravuje živnostenskou

kontrolu a správní delikty (Živnostenský zákon, 2015). Druhou základní normou je zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, který se věnuje zákonné úpravě obchodních společností a to veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a družstev. Podle tohoto zákona tedy podnikají právnické osoby (Zákon o obchodních korporacích, 2015).

Co se týká podpory podnikání v České republice, podpoře z fondů EU a podpoře na komunální úrovni se budu detailně věnovat v následujících kapitolách. Nyní se zastavím u státní podpory, která je zacílena na začínající podnikatele. Jedním z programů byl až do roku 2013 program Start, určený pro začínající podnikatele na území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy. Veber se Srpovou uvádí (2012), že cílem programu bylo umožnit realizaci podnikatelského záměru osob, které vstupují do podnikání poprvé. Začínající podnikatel mohl z programu Start získat podporu ve formě bezúročného úvěru nebo zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem k zaručení úvěru. Výše úvěru činila pro fyzickou osobu max. 750 000 Kč.

Program Start byl nahrazen programem REVIT na období 2014 až 2020, který je opět zaměřen na podporu malých a středních podnikatelů, zejména pak na začínající podnikatele, kteří působí v regionech s nižší nebo dokonce klesající ekonomickou aktivitou, s vysokou nezaměstnaností, nebo v regionech, které jsou postiženy živelnými pohromami (Jak začít podnikání, 2015). Začínající podnikatel má možnost z tohoto programu získat: 1) Investiční úvěr na pořízení a rekonstrukci dlouhodobého hmotného majetku do 2 mil. Kč pro drobné podnikatele a 10 mil. Kč pro malé podnikatele bude poskytován s dobou splatnosti do 7 let s možností odkladu čerpání do 12 měsíců od data uzavření úvěrové smlouvy; 2) Provozní úvěr na pořízení zásob, drobného hmotného a nehmotného majetku do 1 mil. Kč pro drobného podnikatele s krátkou historií a do 5 mil. Kč pro malého podnikatele bude poskytován s dobou splatnosti do 5 let s možností odkladu čerpání do 6 měsíců od data uzavření úvěrové smlouvy (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2015). Podmínkou poskytnutí prostředků je jejich vynaložení v souladu s cílem programu a realizací podnikatelského záměru.

2.1.2 Podnikatelské prostředí a podpora podnikání v Německu

Německo je tradiční evropská průmyslová velmoc v celoevropském kontextu s velkým podílem průmyslu. Německý průmysl se orientuje především na strojírenství,

automobilový průmysl a chemický průmysl. Naši západní sousedé se také řadí k největším producentům železa a oceli. Hlavními exportními trhy jsou Francie, USA, Nizozemsko a Velká Británie. Naopak nejvíce dovozu do Německa směřuje z Číny, Nizozemska a Francie.

Německý systém podpory podnikání je složitý. Podpory v SRN jsou poskytovány na třech úrovních: 1) EU, 2) spolkové a 3) jednotlivých spolkových zemí. Cílem většiny programů je podporovat potenciál malých a středních firem, zejména pak přístup k finančním prostředkům, zakládání podniků a redukovat administrativní překážky při vyřizování formalit. Finanční podpora směřuje převážně do strukturálně slabých regionů, či do výrobních procesů chránící životní prostředí. Celkově jsou podpory členěny do několika oblastí, např. podpora založení podniku; záruky; podpora inovací; školení, poradenství, kvalifikace; pracovní trh, zaměstnanost ad. (Podnikatelské prostředí v Německu, 2015)

2.2 PROGRAMY PODPOR PODNIKÁNÍ Z EU

Podpora podnikání na úrovni EU je financována zejména ze strukturálních fondů, které slouží ke zvyšování hospodářské vyspělosti evropských regionů. Fondy se zaměřují na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských oblastí. Mezi nejdůležitější strukturální fondy související s tématem mé práce patří:

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) - je nejdůležitější ze strukturálních fondů. Mezi hlavní cíle patří zlepšování infrastruktury; podpora nových pracovních míst; podpora malých a středních podniků; rozvoj technologií; ochrana a zlepšování životního prostředí a rozvoj turistiky.

Evropský sociální fond - pomáhá lidem efektivněji se zapojit do trhu práce zejména tím, že financuje opatření v oblasti profesní přípravy a systému získávání nových pracovníků, čímž nepřímo podporuje i podnikatelský sektor. K jeho cílům patří mj. podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů (Evropské strukturální fondy, 2015).

Finanční podpora z fondů je rozdělována prostřednictvím tzv. operačních programů, které určují zaměření podpory pro daný region nebo sektor. Jedním z mnoha operačních

programů je i program, který mohou využít města, která jsou předmětem výzkumu v praktické části této práce, tedy Domažlice a Cham.

2.2.1 Operační program ČR-Bavorsko

Cílem programu je podporovat přes-hraniční spolupráci v česko-bavorském příhraničí a přispívat tak mj. i k vytváření společného hospodářského prostoru, posilování konkurenceschopnosti regionu a ke zlepšení životních a pracovních podmínek lidí.

K naplnění tohoto cíle je určeno 115,51 mil. EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Podpořené projekty musí být založeny na intenzivní spolupráci zapojených partnerů z obou stran hranice. Podmínkou podpory je výrazný přes-hraniční dopad projektu.

Mezi žadatele mohou patřit veřejnoprávní subjekty, tedy i obce a dále subjekty ovládané veřejnoprávními právníckými osobami a nestátní neziskové organizace. Obce pak z těchto prostředků mohou podpořit podnikatelské aktivity na komunální úrovni.

O projektových žádostech rozhoduje Monitorovací výbor na svých zasedáních na základě společného souhlasu české a bavorské delegace. Naplánované projekty jsou následně právně navázány Rámcovou smlouvou (první stupeň právního navázání) a Smlouvou o podmínkách realizace projektu (druhý stupeň právního navázání v ČR), resp. Rozhodnutím o poskytnutí prostředků (druhý stupeň právního navázání v Bavorsku).

Projekt může být Monitorovacím výborem:

- **Naplánován bez výhrad** - projekt vyhovuje všem kritériím a bude doporučen k financování z ERDF. Mohou být stanoveny "podmínky", které musí vedoucí partner respektovat.
- **Naplánován s výhradou** - projekt vyhovuje většině požadavků, ale obsahuje nedostatky, které musí být odstraněny. Projekt může být financován pouze v případě, že Vedoucí partner splní "výhrady" stanovené Monitorovacím výborem. Z pohledu Monitorovacího výboru je "výhrada" silnější nástroj než "podmínka".
- **Pozastaven** - projekt obsahuje nedostatky, které nedovolují jeho schválení s výhradou. Projednávání je pozastaveno.

- **Odmítnut** - projekt obsahuje velké nedostatky. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015)

Tabulka č. 1: Příklady projektů, které byly schváleny na 14. Zasedání Monitorovacího výboru dne 19. 11. 2014 v Železné Rudě

Název projektu	Partneři	Dotace z EDFR
Optimalizace přeshraničního hodnotového řetězce v oblasti zemědělství za účelem posílení venkova	Volkshochschule für den Landkreis Regen	46 500,00 €
	Euroregion Šumava - Jihozápadní Čechy	0,00 €
Cyklostezka v obci Lenora	Gemeinde Philippsreut	0,00 €
	Obec Lenora	66 889,00 €
Přeshraniční vzdělávací středisko pro využití obnovitelných zdrojů a šetrného zacházení se zdroji energií	Hochschule Deggendorf	63 035,00 €
	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Volyně, Resslova 440, p.o.	200 000,00 €
Otevřené hranice, noví poslové - Budování nové generace	Cojc Theaternetzwerk Böhmen - Bayern	157 680,00 €
	A Basta!, o.s.	0,00 €
Aktivní podpora ochrany spotřebitele v Bavorsku a ČR	Landesjagdverband Bayern - Bayerischer Jagdverband e.V.	74 039,00 €
	Jihočeská společnost pro ochranu přírody a myslivost, o.p.s.	43 054,00 €
Vývojový projekt "Člověk v popředí zájmu"	Regionalmarketing Oberpfalz in Ostbayern	121 100,00 €
	Plzeňský kraj	12 750,00 €
Přeshraniční spolupráce při ochraně přírody a druhů	Hochschule Weihenstephan- Triesdorf- Institut für Landschaftarchitektur	99 246,00 €
	Karlovarský kraj	0,00 €
Česko - bavorské lovy beze zbraní	Kinder- und Jugendhilfezent. St. Josef der Katholischen Jugendfürsorge Regensburg	0,00 €
	Centrum tradičních řemesel Královské Poříčí, o.p.s.	63 816,00 €
Hofské lesoparky v Karlových Varech	Stadt Hof	42 650,90 €
	Správa lázeňských parků, p.o.	255 006,80 €
Prezentace Šumavy a Bavorského lesa - Zelené střechy Evropy	Telecenter Regen	17 150,00 €
	Plzeňský kraj	21 250,00 €
Kultur jam	Bezirksjugendring Oberfranken im BJR	97 440,00 €

	Západočeská univerzita v Plzni	68 692,75 €
Spolupráce v Horské záchraně Arberregion - Železná Ruda	Bergwacht Arnbruck im Bayer. Roten Kreuz	169 542,61 €
	Horská služba ČR, o.p.s.	0,00 €
Modernizace přístupové komunikace od Zadova k hraničnímu přechodu Strážný – Philippsreut	Landkreis Freyung - Grafenau	0,00 €
	Jihočeský kraj	578 723,00 €
Nadnárodní kompetenční centrum pro procesní řízení	Universität Regensburg	140 980,00 €

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí ČR (2014)

3. KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ

V úvodu jsem upozornil na tvrzení J. Ježka, že v podmínkách České republiky je oblast podpory podnikání ze strany obcí relativně novým tématem, zejména v porovnání s tradicí v německy hovořících zemích. V těchto zemích využívají pro komunální podporu podnikání termín „*kommunale bzw. regionale Wirtschaftsförderung*“ s jasně stanoveným obsahem, tj. úkoly, organizační uspořádání ad. V České republice se termín komunální podpora podnikání běžně nepoužívá, spíše se neurčitě hovoří o místním ekonomickém rozvoji, vytváření podnikatelského prostředí v obcích a regionech, o místních strategiích atd. Příčiny tohoto stavu lze podle Ježka hledat jak v uplatňování liberálních názorů typu „komunální podpora deformuje rozvoj ekonomiky“, či „úkol obcí a měst není podnikat“, tak i v rozpočtových omezeních místních samospráv, které jim neumožňují, aby se v této oblasti více angažovali. Decentralizace veřejné správy v České republice však v posledních letech vede k tomu, že si místní samosprávy stále více uvědomují potřebu aktivního vytváření podnikatelského prostředí resp. nutnost podpory místní ekonomiky (Ježek, 2008).

Komunální podpora podnikání má být zakotvena do určité představy či vize o cílech, kterých chce obec dosáhnout. Vize je základním východiskem strategického plánování. Jedná se o představu, jak bude město vypadat za 10 či 15 let, kterým směrem se má ubírat. Vize by měla vznikat na základě široké spolupráce a konsensu politiků, odborníků i veřejnosti.

Vize města se může zhmotnit na straně jedné do symbolické roviny identity města, na straně druhé se promítnout do konkrétních návrhů a opatření v rozvojovém plánu města. Podle Skořepy sehrávají při vytváření identity města důležitou roli hmotné (komerční) i nehmotné (nekomerční) efekty. V případě dojmu z hmotných účinků se jedná kupř. o snahu zviditelnění města v podobě přílivu kapitálu do dané oblasti či podporu terciárního sektoru se zvýšením a zefektivněním cestovního ruchu (Skořepa, et al., 2008).

3.1 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V ČR

K tomu, abychom správně pochopili mechanismy, které mohou obce uplatnit při podpoře komunálního podnikání, je vhodné alespoň krátce nastínit funkce obce a práva a povinnosti obcí, zejména s ohledem na jejich hospodaření.

Balík ve své práci cituje Chandlera, který do funkčního minima, které by měly obce zajišťovat, zařazuje odpovědnost za sběr a odvoz odpadu, péči o rekreaci, umění a tělovýchovu, dětská hřiště, dále udržování místních komunikací a zajištění osobních sociálních služeb, jako jsou péče o starší občany a děti. Kromě toho v některých zemích plní obce funkci zřizovatele školských či zdravotnických zařízení (Balík, 2009).

V souvislosti s předmětem mé práce Balík uvádí, že s úvahami o funkcích obcí je spojena i úvaha o jejich podnikatelské aktivitě a podpoře podnikání. Vynořují se otázky, zda obce mají ve své vlastní režii provozovat např. údržbu vlastního majetku, úklid veřejných prostranství, údržbu veřejné zeleně, nebo ji zajistit prostřednictvím podpory soukromých podnikatelských subjektů? Otázkou zůstává, zda se mají např. angažovat v provozování městské hromadné dopravy či ve výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů? U malých obcí se naskýtá problém, zda mají provozovat malý obchod pro své občany, neboť soukromník se v takovém obchodě neužíví? Balík konstatuje, že hranice mezi tím, co je skutečně funkcí obce a co z důvodu nerentability nezajistí soukromý subjekt, není vždy zcela jasná (Balík, 2009). Dodejme, že obce mají nástroje k podpoře podnikání soukromých subjektů, jak ukážu v další části práce.

3.1.1 Vybraná práva a povinnosti obcí

Nový občanský zákoník přinesl některé novinky do práva a povinností obcí. Stejně jako v předchozí právní úpravě se obce řadí mezi právnické osoby. Obec je právnickou osobou veřejného práva, jejíž vnitřní život je regulován přednostně zvláštním zákonem č. 128/2000 Sb., obecním zřízením. Použijí se na ni však i pravidla nového zákoníku, slučuje-li se to s právní povahou obce (např. pravidla o vzniku či přeměnách právnických osob užít nelze).

Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak. Obec tedy může založit i společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost (k plnění svých úkolů,

zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností). V tomto smyslu se činnosti obce dotýká i zákon č. 90/2012 Sb., který ve svých přechodných pravidlech stanoví, že ujednání společenských smluv, které jsou v rozporu s jeho donucujícími ustanoveními, se 1. 1. 2015 zrušují (Obce o nový občanský zákoník, 2014). Podle obecného přechodného ustanovení § 3028 odst. 1 nového občanského zákoníku platí, že se tímto zákonem řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti, tj. od 1. 1. 2015. Naproti tomu odst. 3 říká: „Není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy (Občanský zákoník, 2015).“ Pro smlouvy uzavřené do konce roku 2014 platí zmíněné obecné pravidlo a tyto smlouvy budou platné v režimu starého občanského zákoníku, nesjednají-li smluvní strany režim nového občanského zákoníku. Ještě několik desítek let tedy mohou zůstat v platnosti smlouvy, na něž nové právní předpisy vůbec nebudou dopadat (Obce a nový občanský zákoník, 2015).

3.1.2 Hospodaření obcí

K ekonomickým funkcím obce se řadí ty, které se vztahují k hospodaření obce: sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu a hospodaření podle rozpočtu, hospodaření s majetkem, zřizování peněžních fondů, zakládání a rušení právnických osob, rozhodování o účasti v nadacích a obchodních společnostech a poskytování a přijímání darů (Balík, 2009).

Ekonomické funkce obce jsou nasnadě, neboť obec je vlastníkem řady věcí (pozemků, budov), o které se musí starat, obec je rovněž pronajímatelka různých prostorů (bytů i kanceláří). Z institutu vlastnictví a pronájmu vyplývá, že obec uzavírá různé smlouvy. Obec může zakládat obchodní společnosti. Jako společenství osob a majetku na určitém konkrétním území disponuje obec s oprávněním nakládat s obecním majetkem, což je jedna ze složek výkonu v samostatné působnosti obce. Obec při nakládání se svým majetkem vystupuje vůči ostatním subjektům z pozice rovnosti, kdy její rozhodování v této věci postrádá mocenský a rozhodovací prvek. Rozhodnutí vydávaná při hospodaření s majetkem obcí mají povahu aktů hospodářského řízení a nelze je proto směřovat s právními akty (Postavení a majetek obce, 2011).

Zásady rozpočtového hospodaření obce upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Obec je ze zákona povinna vést evidenci vlastního majetku, kdy při vedení této evidence vychází striktně ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.

Nová právní úprava přináší v § 159 pravidlo péče řádného hospodáře, které se vztahuje na všechny členy obecních orgánů, kteří jsou voleni, jmenováni nebo jinak do funkce povoláni – tedy na všechny členy zastupitelstva a rady, včetně starosty a místostarosty. Každý z nich musí jednat s péčí řádného hospodáře, což zahrnuje povinnost loajality a řádné péče, s jejím nedodržením se pojí povinnost k náhradě případné škody (Občanský zákoník, 2015). Hospodaření s majetkem obcí upravují zejména § 38 zákona č. 128/2000 Sb. (Zákon o obcích, 2015), o obcích (obecní zřízení), které stanoví následující základní povinnosti při hospodaření s majetkem obce:

- schválení rozpočtu do 1. ledna rozpočtového roku, nebo schválení pravidel rozpočtového provizoria;
- hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem;
- účelné a hospodárné využívání majetku v souladu se zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti;
- péče o zachování a rozvoj majetku, ochrana majetku a včasné uplatňování práva na náhradu škody a práva na vydání bezdůvodného obohacení, vedení evidenci majetku;
- sledování, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečení, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv;
- zveřejnění záměru převést, nebo pronajmout, nebo poskytnout majetek jako výpůjčku, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky;
- respektování zákazu ručit za závazky fyzických a právnických osob s výjimkami stanovenými zákonem o obcích;
- pravidelná, systematická a úplná kontrola hospodaření obce a hospodaření právnických osob a zařízení, která zřídila;
- další povinnosti vyplývající z jiných zákonů, např. ze zákona o veřejných zakázkách.

Vedle výše uvedené povinnosti obce hospodařit s majetkem účelně a hospodárně jej spravovat a pečovat o jeho zachování a rozvoj, zákon dále stanoví povinnost obce chránit obecní majetek před zničením, poškozením, odcizením či zneužitím.

3.1.3 Příjmy obcí

Příjmy obcí a jejich výše jsou stěžejním podkladem pro podporu podnikání. V zásadě lze definovat čtyři skupiny příjmů obecních rozpočtů: 1) daňové; 2) nedaňové; 3) kapitálové; 4) dotace (Balík, 2009).

Hlavním zdrojem jsou příjmy plynoucí u daní na základě rozpočtového určení daní, které určuje do jakého rozpočtu příslušná daň nebo její část plyne. Daňové příjmy sehrávají rozhodující úlohu na příjmové straně obecních rozpočtů a mají značný vliv na jejich finanční stabilitu. Tyto příjmy nejsou nijak účelově vázány.

Z hlediska obce je významné zejména členění daní na daně svěřené a daně sdílené. Jako daně svěřené se označují ty daně, jejichž výnos plyne do rozpočtu té obce, na jejímž území byl tento výnos vybrán. Obec může ovlivňovat výši výnosu například tím, že bude usilovat o zvýšení počtu poplatníků takovýchto daní. Mezi daně svěřené v současnosti můžeme zařadit daň z nemovitých věcí. Významnější část daňových příjmů však představují daně sdílené. Stát u tohoto typu daní určuje procento z výnosu, které náleží určitému článku rozpočtové soustavy, v našem případě obcím. Mezi daně sdílené lze zařadit například daň z přidané hodnoty nebo daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

V současné době upravuje rozpočtové určení daní zákon č. 377/2008 o rozpočtovém určení daní. Mezi nejdůležitější bod tohoto zákona vzhledem k příjmům obcí lze označit skutečnost, že oproti minulosti došlo ke zvýšení podílu obcí na sdílených daních a to z výše uvedených 20,59% na 21,4% (Zákon o rozpočtovém určení daní, 2015).

V důsledku nového rozpočtového určení daní se v roce 2008 podstatně zvýšily daňové příjmy malých obcí. Značný růst zaznamenaly zejména nejmenší obce s počtem obyvatel do 100, jejichž daňové příjmy vzrostly o téměř 150 %. Celkové daňové příjmy dosáhly výše 154,4 mld. Kč, v jejich rámci naprosto převažuje jejich podíl na sdílených daních.

Mezi nedaňové příjmy jsou řazeny příjmy z vlastního podnikání obce, uživatelské poplatky, příjmy za pokuty, penále a ostatní. V této souvislosti je stěžejní zákonnou úpravou pro příjem obcí zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění, který upravuje další možné příjmy obce (Zákon o místních poplatcích, 2015). Místní poplatky tvoří např. poplatek ze psů, za odvoz komunálního odpadu, za lázeňský nebo rekreační pobyt, ze vstupného, z ubytovací kapacity ad.

Dotace, které může obec získat, jsou krajské, státní a z nejrůznějších evropských fondů (viz kapitola 2). Podíl dotací na struktuře příjmů obecních rozpočtů je proměnlivý. Zatímco v roce 2004 činil více než 40 % - 41, 64 %, v roce 2007 klesl tento podíl na necelých 30 % - 29, 80 % (Balík, 2009).

Příjmy plynoucí z výše uvedených zdrojů mohou obce v České republice využít v podpoře podnikání. Svoboda jejich rozhodování však není bezbřehá. U účelových dotací rozhodují o financování řady akcí týkající se rozvoje obcí úřední struktury centrální správy, kraje či Evropské unie. Obec tak není fakticky závislá na rozhodování svých zastupitelů, jako je tomu v případě rozdělení daní či zdrojů plynoucích z místních daní (poplatků), ale vůli státního aparátu (Balík, 2009).

Podpora podnikání je vedle příjmů odvislá na zadlužení obcí. I přes výše uvedené konstatování o zvýšení příjmů obcí v souvislosti se změnou úpravy rozpočtového určení daní, potýká se mnoho obcí v ČR (a jak uvidíme níže i v Německu) s velkým zadlužením. Podle údajů Čermákové a Pavlíka 72 % obecních dluhů v Česku splácí střední a velká města, vůbec nejzadluženější je obec Prameny na Chebsku, mezi velkými městy Liberec. Celkové zadlužení českých obcí sice vzrostlo, zároveň však rostly přebytky obecních rozpočtů, pětinasobně během posledních dvou let (Top09, 2015).

Ministerstvo financí předložilo v roce 2011 k veřejné diskuzi návrh věcného záměru zákona, kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních. Důvodem zpracování věcného záměru byla především skutečnost, že se zvyšuje zadluženost obcí, přičemž právní řád zadluženost obcí nereguluje a nestanoví postup obce a státu v případě nadměrné zadluženosti obce a neumožňuje ani oddlužení obce v případě extrémní zadluženosti. Předmětem věcného záměru bylo navrhnout opatření bránící nadměrnému zadlužování obcí, stanovit postup obce a státu v případě nadměrné zadluženosti obce a umožnit oddlužení obce v případě její extrémní zadluženosti

(Zadlužování obcí, 2014). Jedním z výstupů bylo v roce 2014 spuštění specializovaného informačního portálu, který bude zveřejňovat data o hospodaření státu a obcí. Ministerstvo financí spustilo stránky (správcem je Ministerstvo financí), které obsahují mj. i základní údaje o hospodaření jednotlivých obcí. Z údajů lze zjistit informace o příjmech a výdajích obce a jejich využití. Například Aš s třinácti tisíci obyvateli získala v roce 2012 do místní pokladny téměř 207 milionů korun, přes 140 milionů přitom vybrala jen na daních. Vzhledem k tomu, že Aš financovala své aktivity jen částkou 190 milionů korun, zůstalo hospodaření města v přebytku (Stát spustil informační portál, 2013).

3.1.4 Nástroje komunální podpory podnikání v ČR

K problematice komunální podpory podnikání existuje v České republice jen malé množství odborné literatury. Představu o možnostech a reálných aktivitách obcí v oblasti podpory podnikání přináší níže prezentované výzkumné šetření. Jiří Ježek se ve své výzkumné práci zaměřil na analýzu situace komunální podpory podnikání v malých městech České republiky. Analýza vychází z dotazníkového šetření malých měst v České republice (3-20 tisíc obyvatel), které probíhalo v měsících září až listopad 2007. V rámci tohoto empirického výzkumu bylo dotázáno 128 malých měst. Výsledky výzkumu ukázali, že cca 45 % malých měst se domnívá, že má dostatek ekonomických a mimoekonomických nástrojů, které jim umožňují efektivně podporovat místní ekonomický rozvoj. Podle názoru respondentů však aktivity obcí v této oblasti mají jak z pohledu rozsahu, tak i dopadu mnohem menší vliv, než opatření na úrovni státu či regionu (kraje). Představitelé malých měst hodnotí svoje možnosti komunální podpory ekonomiky jako omezené. Tak se vyjádřilo 53,6% měst. Jsou připravena místní ekonomický rozvoj podporovat především z plánovacího a organizačního pohledu, méně již finančně anebo znalostně. K nejvýznamnějším faktorům úspěšnosti komunální podpory ekonomiky patří podle respondentů především kvalitní vedení města, znalosti, inovace a vnější (podpůrné) finanční prostředky (EU, národní, regionální). Důležité je také partnerství a spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem, vycházející ze vzájemné důvěry, stejně tak jako disponibilní informace a komunikace (JEŽEK, 2008).

Tabulka č. 2: Faktory pro efektivní podporu místního ekonomického rozvoje

Faktory pro efektivní podporu místního ekonomického rozvoje	Podíl kladných odpovědí v %
kvalitní vedení města	89,1
znalosti a inovace	85,1
vnější finanční zdroje	84,2
partnerství, spolupráce, důvěra	82,1
informace a komunikace	80,7
místní finanční zdroje	78,1
rozvojová strategie	77,3
organizace a koordinace	76,6

Zdroj: Ježek (2008)

V souvislosti se znalostmi a inovacemi jakožto důležitého faktoru podpory místního ekonomického rozvoje (v odborné literatuře se označuje i pojmem kreativní podnikání), upozorňují Petrášová s Bereseckou na současnou situaci panující na Slovensku. Kreativní podnikatelská činnost má podle autorek vliv na ekonomiku i v obcích, kde v současné době není vyvinutá urbanizace a hospodářský vliv na rozvoj regionu je minimální. Autoři odborných publikací považují za klíčové faktory úspěchu kreativity mj. také kvalitu spolupráce v rámci místní samosprávy, důvěryhodný veřejný sektor v očích soukromého sektoru, holistický rozvojový koncept s více aktéry a silné partnerství s vysokými ambicemi a motivací (Petrášová, Beresecká, 2012). Součástí výše uvedeného výzkumu J. Ježka byla také otázka, pomocí jakých nástrojů malá města podporují místní ekonomický rozvoj. Za tímto účelem byly specifikovány oblasti podpory místního ekonomického rozvoje. Výsledky přináší tabulka tři (viz příloha A). Ukázalo se, že obce nejvíce podporují dopravní infrastrukturu, rozvoj bydlení, ale i vytváření pozitivního image města jako vhodného místa k podnikání. Zadávání zakázek místním firmám uvedlo 60 % respondentů. Naopak přímou finanční podporu či daňové prázdny nevedl žádný zástupce obce.

Analýza dále ukázala, že otázce vytváření podnikatelského prostředí a spolupráci veřejného a soukromého sektoru při podpoře místní ekonomiky se věnuje jen velmi málo strategických dokumentů. Pouze malý počet místních samospráv má zpracovanou jasnou a samostatnou strategii ekonomického rozvoje, nebo podpory podnikání. Tato

opatření jsou spíše součástí širších strategických plánů rozvoje města či regionu a jsou většinou velmi obecně formulovány.

Speciální strategii či program na podporu místní ekonomiky má zpracováno pouze 10,7% malých měst. Téměř polovina (48,9%) jich však uvedla, že problematiku podpory místního ekonomického rozvoje řeší širše pojatý program sociálního a ekonomického rozvoje. Zbývajících 40,4% malých měst takový strategický program zpracovaný nemá (JEŽEK, 2008).

Co se týká podpory komunálního podnikání v závislosti na velikosti firem, z výsledku šetření vyplynulo, že hlavní pozornost věnují malá města místním firmám. Tak se vyjádřilo 4 z 5 dotázaných měst. Relativně malou pozornost naopak věnují podpoře začínajících podniků, spolupráci místních firem a také podpoře podnikání mladých lidí (viz tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Cílové skupiny podpory

Cílové skupiny podpory	Podíl kladných odpovědí v %
Podpora místních firem	82,1
Podpora malých a středních firem	39,3
Podpora potenciálních investorů (snaha ovlivňovat investory, kteří hledají místo pro umístění jejich produkce) jak ze zahraničí tak jiných regionů ČR	35,6
Podpora zakládání nových firem	32,1
Podpora firem, které se v poslední době v obci/městě usadily	21,4
Podpora určitého odvětví či oboru	20,8
Podpora podnikání mladých lidí	10,7
Podpora spolupráce místních firem (klastrové iniciativy atd.)	3,6

Zdroj: Ježek (2008)

3.2 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V NĚMECKU

Podobně jako v případě ČR se v úvodu krátce zmíním o právech a povinnostech obcí a vybraných aspektech hospodaření německých obcí.

3.2.1 Práva a povinnosti obcí

Jak uvádí Pitrová, Německo je vzorovým příkladem tzv. smíšeného modelu veřejné správy. Obce, jako nejnižší územně administrativní jednotky vykonávající jak samosprávu (tj. samostatná působnost), tak v jistém smyslu státní správu (tj. přenesená působnost). Všechny obce jsou si tedy alespoň formálně rovny ve své autonomii. Obce v Německu si nejsou a ani nemohou být rovny ve své velikosti (územní i dle počtu obyvatel), finanční síle, politickém vlivu v systému apod. (Obec Královice, 2015)

Základním orgánem komunálního systému je v Německu podobně jako v ČR přímo volený kolektivní orgán (obecní rada). Ta určuje hlavní směr rozvoje obce, schvaluje vyhlášky, zřizuje a ruší městské organizace ad. Politologie rozlišovala tři základní typy radního uspořádání: 1) jihoněmecké radní uspořádání (vyznačuje se především silným postavením starosty, který je volený přímo); 2) severoněmecké radní uspořádání (centrální roli hrála obecní rada); 3) magistrální obecní zřízení (realizované v Hesensku a městech Šlesvicka-Holštýnska, představeným obce je kolegiální orgán). V průběhu 90. let došlo k zásadním změnám institucionálního nastavení komunální úrovně. V současné době je již starosta volen přímo ve všech zemských uspořádáních, prosadil se tedy jihoněmecký model. Díky přímé volbě a rozsahu kompetencí disponuje starosta vyšší možností prosadit své názory (Balík, 2009).

Základní práva a povinnosti obcí jsou v Německu stanovena v Základním zákoně (Grundgesetz, německá ústava). „Obcím musí být zaručeno právo upravovat všechny záležitosti místního společenství v rámci zákonů a s vlastní odpovědností. Takové svazy obcí mají v rámci svého zákonného okruhu působnosti podle ustanovení zákona právo na samosprávu“ (čl. 28 odst. 2 ZZ). Toto ústavní zakotvení práv obcí v Základním zákoně jim přiznává značné pravomoci. Konkrétní zmínku o municipalitách v základním zákoně nenalezneme, už jen proto, že organizaci a strukturu místní správy si jednotlivé země upravují ve vlastní ústavě. Co je však pro všechny municipality shodné, je respektování a implementování pravidel Evropské charty místní samosprávy.

3.2.2 Hospodaření obcí

Podobně jako v České republice, i v Německu mají obce značné problémy se svým zadlužením. Podle údajů Čermákové a Pavlíka každá třetí obec v Německu není schopna splatit dluhy vlastními silami. Hlavním důvodem rostoucích obecních dluhů v

Německu jsou sociální výdaje, naopak investice klesají o 11 %. Nejvíce zadlužené jsou obce v bohatých německých regionech, např. v Hessensku nebo Vestfálsku. Finančně slabé německé obce zabředají hlouběji do dluhové pasti. V roce 2011 dokázaly sice dvě třetiny měst a obcí s relativně nízkým zadlužením do 1000 EUR na obyvatele svůj dluh snížit, silně zadlužené obce (zadlužení na obyvatele vyšší než 2 000 EUR) však zaznamenaly 70% nárůst dluhu (Top09, 2014).

V roce 2012 vykazala v Německu každá druhá obec schodek hospodaření, v letošním roce hospodaří se schodkem dokonce 59 % obcí (v ČR bylo loni zadluženo 51,5 %). Tomu odpovídá růst zadlužení. Již v minulém roce vzrostl dluh německých obcí o 4 % na téměř 135 miliard eur (v ČR 90 miliard korun). V nadcházejících třech letech počítá jen 38 % německých obcí se snížením zadlužení, každá druhá obec očekává zvýšení dluhu. Téměř třetina zastupitelů (31 %) odpovědných za finance je dokonce přesvědčena, že jejich obec není schopna splatit své dluhy vlastními silami. Vyplyvá to ze studie provedené poradenskou společností EY, která vychází z průzkumu mezi třemi stovkami německých obcí a analýzy zadluženosti obcí s nejméně 20 000 obyvateli (Deník obce, 2014).

Podle odborníka na veřejný sektor v Německu Hanse Petra Bussona jsou německé obce rozděleny do dvou kategorií. „Na jedné straně prosperující obce, které profitují z dobré ekonomické situace a které díky nízkému zadlužení a vysokým příjmům dokážou atraktivními nabídkami přitáhnout podniky i jednotlivce. Současně však roste počet finančně slabých obcí, jež jsou nuceny stále více omezovat veřejné služby a v soutěži o investice se dostávají do defenzivy. Nůžky mezi chudými a bohatými obcemi se proto dále rozevírají“ (Deník obce, 2014).

Podle odborníka na český veřejný sektor Petra Knapa není v České republice v porovnání s Německem situace tak dramatická. „V Česku je sice několik desítek těžce zadlužených obcí a v ohrožení je i několik velkých měst, ve většině případů však starostové a rady měst hospodaří odpovědně. Celkové zadlužení obcí sice nadále roste, starostové však využívali rekordně nízkých úrokových sazeb úvěrů, jejich postup je tak ve většině případů obhajitelný. Rizikem může ovšem být příliš ambiciózní budování obecní infrastruktury na vlastní náklady obce (např. kanalizace), která významně zatíží obecní rozpočet náklady na infrastrukturu“ (Top09, 2014).

3.2.3 Nástroje komunální podpory podnikání v Německu

Výše jsem uvedl, že ekvivalentem českého termínu „komunální podpora podnikání“ je v němčině termín „kommunale Wirtschaftsförderung.“

Jak uvádí Boyken, v Německu se pod termínem „kommunale Wirtschaftsförderung“ v obecné rovině rozumí všechna opatření obcí, která se v rámci platné legislativy provádějí ve prospěch stávajících podnikatelů (Bestandpflege) nebo zaměřené na přilákání podnikatelů nových, kteří avizovali vznik podniku nebo živnosti na území obce (neuansiedlungen Unternehmen). Boyken v této souvislosti upozorňuje, že pod termínem „Neuansiedlung“ se v praxi neskrývá nic jiného, než „přeložení“ či přestěhování podnikatelského subjektu z katastru jedné obce do katastru obce druhé. „Echtovní Neuansiedlung“, tedy vznik skutečně nového podniku, je podle autora v Německu jevem řídkým (Boyken, 2002).

Komunální podpora podnikání je v Německu zasazena do širšího rámce podpory obcí svým obyvatelům. Podle ustanovení článku 57 zákona o obcích svobodného státu Bavorsko mají obce povinnost činit ve svém okruhu působnosti (im eigenen Wirkungskreis) taková opatření, která jsou podle místních poměrů potřebná a užitečná pro hospodářské, sociální a kulturní blaho svých obyvatel (Gemeindeordnung, 1998). Z uvedeného je patrné, že vedle péče o sociální a kulturní blaho je důležitým úkolem obcí starost o hospodářský rozvoj obce právě na komunální úrovni. Jak uvádí Götze, „kommunale Wirtschaftsförderung“ je základním instrumentem podpory podnikání v těch obcích, v nichž se vyskytuje průmysl, nebo zde lidé podnikají na základě živností. Tyto obce považují podporu podnikání jako důležitý nástroj k vytvoření, dosažení a zajištění ekonomické dimenze kvality života všech svých obyvatel, i když oslovenou cílovou skupinou jsou v první linii místní podnikatelé. Komunální podpora podnikání nabývá v Německu podle autora na důležitosti zejména v těch obcích, v nichž hrozí pokles životní úrovně, například z důvodů hospodářských strukturálních změn nebo negativního vlivu celkové hospodářské výkonnosti země na nezaměstnanost, klesající příjmy nebo odliv obyvatel a podnikatelů. Vytváření nových a zajištění stávajících pracovních míst je podle Götze jeden z hlavních cílů komunální podpory podnikání (Götz, 1999).

Boyken shrnuje výsledky několika výzkumných šetření, podle nichž považují obce a města v Německu za nejdůležitější cíle v oblasti komunální podpory podnikání zejména:

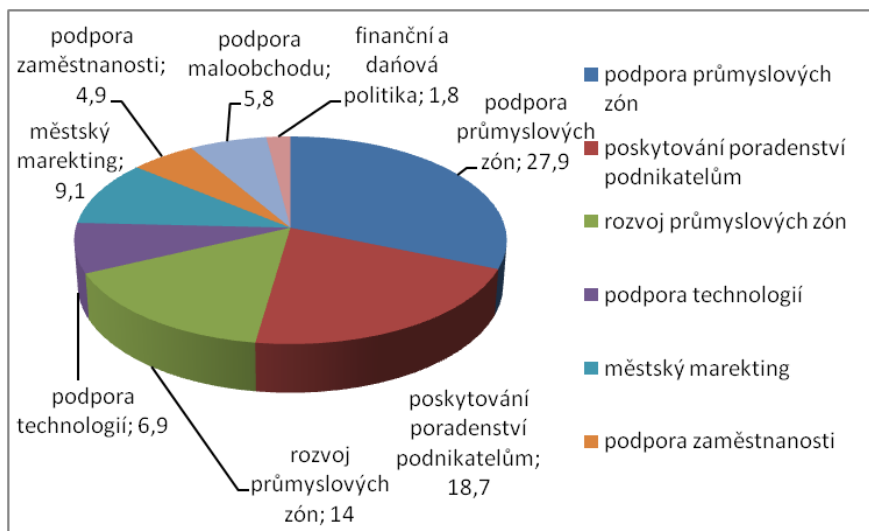
- 1) zachování stávajících a vytváření nových pracovních míst - 87 %
- 2) udržování, zlepšování a vytváření hospodářské infrastruktury - 54 %
- 3) zlepšení hospodářské a finanční pozice na komunální úrovni - 28 % (Boyken, 2002, s. 8).

Jak sděluje Grömigová, německé obce a města mají širokou paletu nástrojů ke komunální podpoře podnikání. Jako zásadní oblast hospodářské politiky na komunální úrovni řadí Grömigová podporu vzniku a udržování průmyslových zón. Z výzkumného šetření (viz i níže) vyplynulo, že 80 % měst a obcí považuje úkoly spojené s podporou průmyslových zón za nejdůležitější činnost v oblasti komunální podpory podnikání. Přibližně 70 % měst a obcí označilo za velmi důležitou oblast podpory „poskytování rad a informací podnikatelům“. Z dalších nástrojů podpory podnikání města uvedla vytváření industriálních zón, zlepšování hospodářské infrastruktury, podporu technologických inovací, městský marketing, podporu zaměstnanosti, podporu maloobchodu. Za neméně důležitou oblast označila dotazovaná města využití nástrojů finanční a daňové politiky (Grömigová, 1996).

Na obrázku č. 2 je uvedeno rozdělení nástrojů komunální podpory podnikání podle toho, jak je města v uvedeném výzkumném šetření označila podle důležitosti úkolů, které v každodenní agendě plní.

Grömigová dále jmenuje komunální úřady, které se na podpoře podnikání a plnění výše uvedených úkolů v německých městech a obcích podílejí: pozemkový úřad, plánovací úřad, stavební úřad, úřad inženýrského stavitelství, komory a městské služby (Grömigová, 1996).

Obrázek č. 2: Podíl (v %) úkolů, kterým se německá města (N=164) věnují v oblasti komunální politiky podnikání

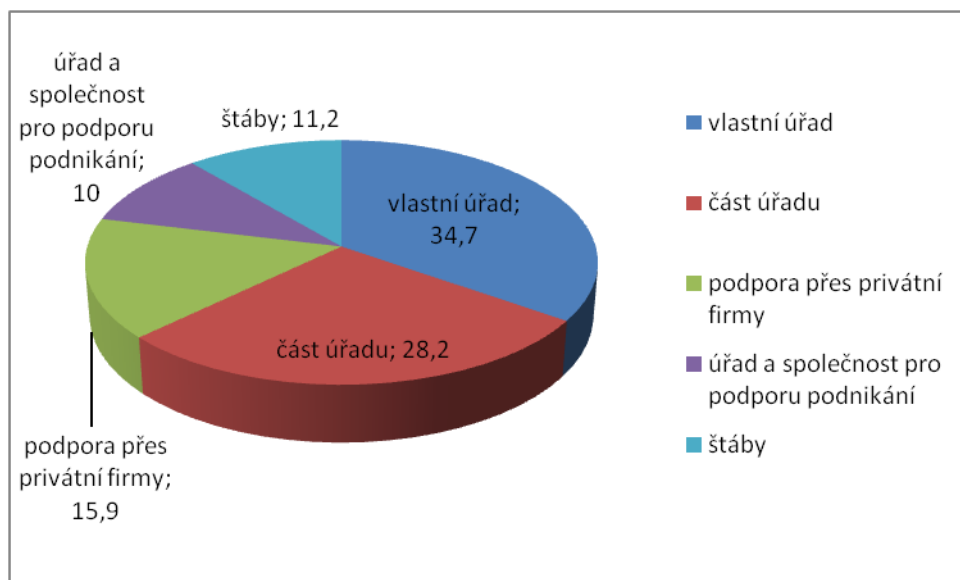
Zdroj: Grömigová (1996)

Rovněž Götz ve své práci uvádí instrumenty, které obce v Německu využívají při komunální podpoře podnikání. Jako nejdůležitější označuje autor opatření zaměřená na vytváření a udržování technické infrastruktury, čímž myslí např. podporu výstavby regionální dopravní infrastruktury, podporu výstavby průmyslových zón, podporu výstavby komunálních zařízení v oblasti energetické, vodní, likvidaci odpadu, ale např. i podporu výstavby parkovišť ad.). K dalším nástrojům komunální podpory podnikání v Německu řadí autor politiku nakládání s pozemky a nemovitostmi (nákup pozemků, přenechání či poskytování obecních zón k podnikání, poskytování zemědělských pachtů ad.), finanční pomoc (subvence nejčastěji v podobě zlevněného pronájmu pozemků, poskytování či zprostředkování zvýhodněných půjček určených na podnikání, poskytování záruky ad.), daňovou a poplatkovou politiku (prominutí nebo snížení komunálních daní, speciální tarify či poplatky za využívání komunálních zařízení), marketing a reklamu (např. vytváření pozitivního obrazu o podnikatelském prostředí v obci, informování o úspěších místních podnikatelů, poskytnutí prostoru pro reklamu v obecním zpravodaji apod.), vytváření center podpory a servisních center pro podnikatele či vstřícný přístup úředníků, např. zrychlení úředních schvalovacích postupů (Götz, 1999).

Grömigová uvádí ve své práci výsledky dalšího rozsáhlého výzkumného šetření z roku 1995, zaměřeného na oblast komunální podpory podnikání. Z výsledku dotazování ve

skoro dvou stovkách německých měst a obcí mj. vyplynulo, že více než třetina německých měst nebo obcí má pro plnění úkolů komunální politiky v oblasti podpory podnikání zřízen speciální úřad. Zřízení úřadu pozitivně korelovalo s velikostí města. Zajímavý je údaj, že úřady na podporu podnikání mělo v té době zřízeno 70 % měst z nových spolkových zemí v porovnání s 27 % měst z bývalého západního Německa. Na straně druhé, velkoměsta s počtem obyvatel nad 500 000 zadávají zakázky spojené s komunální podporou podnikání soukromým firmám. To platí v případě např. pořádání veletrhů, vzniku technologických center apod. „Smíšené“ formy, v nichž se úřad a soukromá organizace dělí o podporu podnikání, uvedlo 10 % dotázaných měst. Čtvrtina měst naopak uvedla, že úřad na podporu podnikání zřízen nemá, úkoly v dané oblasti jsou prováděny v rámci jiného úřadu. Některá města mají zřízen úřad a navíc ještě nějakou formu společnosti (Gesellschaft) k podpoře podnikání. Poslední formou jsou „štáby“ (Stabstellen). Více než třetina štábů a 60 % úřadů jsou podřízeny přímo starostovi (Grömigová, 1996).

Obrázek č. 3: Forma podpory podnikání v Německu

Zdroj: Grömigová (1996)

Schubertová člení instrumenty využitelné obcemi k podpoře podnikání do dvou základních kategorií: 1) nástroje přímé podpory (Instrumente der direkten Wirtschaftsförderung) a 2) nástroje nepřímé podpory (Instrumente der indirekten

Wirtschaftsförderung). Jako příklady nástrojů přímé podpory autorka uvádí všechny typy finanční podpory obcí podnikatelským subjektům, jako jsou např. subvence (např. snížení nebo prominutí poplatků), poskytnutí nebo zprostředkování půjček, poskytnutí ručení nebo záruky. V oblasti podpory podnikatelů v zemědělství se jedná např. o snížení pachtovného. K přímé podpoře lze počítat i komunální podporu v oblasti reklamy či marketingu (např. zadávání zakázek místním či regionálním novinám, rozhlasovým stanicím, informačním webovým portálům apod.) K nepřímým nástrojům počítá Schubertová opatření v té části daňové oblasti, která je v kompetenci německých měst. K důležitým aktivitám obcí patří opatření v rámci infrastrukturní politiky, zejména tedy výstavba hospodářské infrastruktury (výstavba a spojování komunikací, infrastruktura elektrického vedení, zásobení zemním plynem, vodní infrastruktura, infrastruktura tepelného zásobení, infrastruktura pro nakládání a skladování odpadu komunálním odpadem ad.) V oblasti podpory zemědělství mohou města v nepřímé podpoře využít nakupování pozemků zemědělské půdy k jejímu propachtování. Podpora podnikatelům ve stavebnictví může mít podobu poskytnutí pozemků k výstavbě průmyslové zóny. K nepřímým nástrojům řadí autorka všechny typy poradenství, či například umožnění bezplatného přístupu k různým databázím obce (Schubert, 1998).

Jak jsem nastínil výše, komunální podpora podnikání se může odehrávat ve dvou základních rovinách: 1) podpora stávajícím podnikům, 2) opatření zaměřené na přilákání nových podnikatelských subjektů na území dané obce. Boyken ve své práci uvádí výsledky výzkumného šetření provedeného v roce 1995 Německým institutem pro urbanistiku, který oslovil zástupce měst s počtem obyvatel nad 50 000 (ve starých i nových spolkových zemích). Z výsledku vyplynulo, že 95 % dotázaných považuje za důležitější komunální podporu podnikání zaměřenou na stávající podnikatele než opatření zaměřené na přilákání nových podnikatelů. Výsledky se však lišily v pěti nových spolkových zemích, neboť odpovědní pracovníci měst zde ve větší míře udávali podporu nově usídleným podnikům než zástupci měst ze starých spolkových zemí. Tento nepoměr nepřekvapuje. Boyken v této souvislosti uvádí, že východoněmecká města v průběhu 90. let po sjednocení Německa využila miliónové dotace na vybudování v mnoha případech velkých a předimenzovaných průmyslových zón a industriálních parků, které marně čekaly na příchod investorů (Boyken, 2002).

4. KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ VE MĚSTECH DOMAŽLICE A CHAM

Ve čtvrté kapitole charakterizují zkoumaná města (Domažlice a Cham). Zjistím pohled na komunální podporu podnikání očima představitelů obou měst a také zjistím, jaký pohled na komunální podporu podnikání v těchto městech zaujímají místní podnikatelé a instituce.

Města ležící v česko-bavorském pohraničí, které od sebe dělí necelých 40 km, byla vybrána zejména s ohledem na podobný počet obyvatel. Srovnání podpory podnikání v obou městech je však zajímavé i z jiného důvodu. Cham je součástí Bavorska, jedné z nejbohatších „starých“ spolkových zemí. Ve spolkových zemích bývalého západního Německa má podpora podnikání na komunální úrovni dlouholetou tradici. V Domažlicích se s problematikou komunální podpory podnikání místní zastupitelé - stejně jako zastupitelé dalších obcí a měst v České republice - setkávají až po změně politických a ekonomických poměrů po roce 1990.

4.1 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÝCH MĚST (DOMAŽLICE, CHAM)

Níže uvádím charakteristiku zkoumaných měst, zejména s ohledem na zaměstnanost, podnikání a dopravní dostupnost.

4.1.1 Domažlice

Domažlice jsou okresní město ležící v Plzeňském kraji s počtem 11 110 obyvatel (k 1. 1 2015). K 31. 8 2012 činila míra registrované nezaměstnanosti v okrese Domažlice 7, 41 % (ČSÚ, 2012).

Město Domažlice je zřizovatelem Městské policie, dvanácti příspěvkových organizací a společností (např. Městské knihovny, Městského kulturního střediska, dvou základních škol, Domova s pečovatelskou službou, Mateřské školy, Plaveckého bazénu a ubytovny Domažlice, Domu dětí a mládeže Domino Domažlice ad.) a tří obchodních společností - Domažlická správa nemovitostí spol. s.r.o., Domažlické městské lesy spol. s.r.o., Správa sportovních zařízení města Domažlice s.r.o. (Město Domažlice, 2016).

▪ **Obchod a služby**

Možnosti zaměstnání v nadnárodních či národních obchodních řetězcích zajišťují prodejny a diskonty (Albert, Penny Market, Jednota). V centru města a v přilehlých ulicích se nachází široká síť obchodů všeho druhu od oděvních, přes elektro, až po papírnictví nebo železářství. Zejména v centru města je provozováno množství restaurací různého druhu a cenových kategorií. Na katastru města se nachází 6 hotelů a několik penzionů a ubytoven.

▪ **Zemědělství**

Zemědělství hraje v Domažlicích a okolí spíše okrajovou úlohu. V oblasti rostlinné výroby je rozšířeno pěstování obilovin. Živočišná výroba je zastoupena chovem skotu, prasat a drůbeže. Z důvodu rozsáhlých lesních porostů je významná těžba dřeva. Největšími zaměstnavateli v regionu jsou Lesní společnost Trhanov a.s. a Podhoran Černíkov a.s. - zemědělské družstvo s výrobou palet a nábytku (Město Domažlice, 2016).

▪ **Dopravní dostupnost**

Silniční dostupnost není příliš kvalitní, nejlepší spojení je po silnici II/193. Lépe jsou na tom Domažlice, co se týče železničního spojení. Domažlice jsou železničním uzlem. Protínají se zde tratě č. 180 Plzeň-Furth im Wald, č. 184 Domažlice-Planá a č. 185 Domažlice-Klatovy-Horažďovice. Na území města je jedna železniční stanice.

Domažlice jsou také cílovou stanicí mnohých autobusových linek sjíždějících se z různých koutů okresu. Rovněž zde ale projíždějí nebo končí i dálkové linky, např. ve směru na Plzeň. Ve městě není vybudováno žádné autobusové nádraží, pouze terminál. V provozu je jedna linka městské autobusové dopravy. Autobusovou přepravu mezi městem Domažlice a městy Plzeň a Klatovy stejně jako MHD zajišťuje společnost ČSAD autobusy Plzeň, a. s. Ceny jízdného stanovuje přímo město. Spoje městské hromadné dopravy jsou z důvodu nízkého jízdného a různých úlev pro občany ztrátové. Město na tuto ztrátu přispívá každý rok částkou cca 770 tis. Kč (Město Domažlice, 2016).

▪ **Průmysl**

Největším zaměstnavatelem v Domažlicích je společnost Galí Optik s.r.o., jejímž majitelem je jedna z pěti největších optik v SRN, Metzler Optik Partner AG. Během uplynulých let přenesla firma Metzler do Domažlic veškeré výrobní aktivity.

V Německu zůstalo obchodní centrum a vývojové kapacity. Významným zaměstnavatelem je dále HODETA spol. s r.o., která se řadí mezi 20 největších oděvních podniků v České republice. V Domažlicích dále sídlí např. výrobce interiérových zrcadel Flabeg s.r.o., strojírenská firma Kovobel v.d., Chodské vodárny a kanalizace, a.s., Zenner – Coop, s.r.o. (Město Domažlice, 2016)

Tabulka č. 4: Statistické údaje hospodářské činnosti (Domažlice)

Hospodářská činnost	
Počet podnikatelských subjektů celkem – 2520	
Zemědělství, lesnictví, rybolov	37
Průmysl	313
Stavebnictví	190
Doprava a spoje	85
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží	975
Ostatní obchodní služby	497
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	4
Školství a zdravotnictví	99
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	320
Státní organizace	22
Akciové společnosti	7
Obchodní společnosti	249
Družstevní organizace	10
Peněžní organizace	2
Podnikatelé - fyzické osoby	1694
Samostatně hospodařící rolníci	25
Svobodná povolání	205
Ostatní právní formy	307

Zdroj: vlastní zpracování dle dat ČSÚ (2016)

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že nejvíce se v Domažlicích nachází podnikatelů – fyzických osob (1694), oproti tomu nejméně zde najdeme peněžních organizací (2).

▪ Průmyslová zóna

Jak vyplynulo z teoretické části, podpora průmyslových zón je jedním z nejvíce využívaných nástrojů komunální podpory podnikání. Rovněž město Domažlice tento instrument využilo. V březnu roku 2005 začalo město Domažlice s výstavbou 11 ha průmyslové zóny, která je investorům k dispozici od roku 2006. Město dosud z vlastních zdrojů vykoupilo pozemky v lokalitě v hodnotě 30 mil. Kč. Náklady na zainvestování území byly naplánovány ve výši 72 mil. Kč, podíl města činí cca 40 mil. Kč. Zbytek pokryla dotace především z fondu Phare.

Obrázek č. 4: Průmyslová zóna v Domažlicích zachycená na ortofotomapě

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Maps Google (2016)

Z ortofotomapy je patrné, že v průmyslové zóně v Domažlicích je stále mnoho volné plochy s připravenou infrastrukturou pro případné příchozí investory, či podnikatele.

První firmou, která v průmyslové zóně, jejíž infrastruktura byla realizována Městem Domažlice, otevřela nový výrobní areál, byla v roce 2008 společnost proHeq (CZ), s. r. o. Společnost proHeq (CZ) s.r.o. Tato firma je dceřinou společností koncernu WMF Württembergische Metalwarenfabrik AG (WMF). Druhou průmyslovou zónu chce město rozvíjet na východním okraji města (Město Domažlice, 2016).

▪ **Cestovní ruch**

Z podnikatelského hlediska nabízí v oblasti cestovního ruchu a turismu město Domažlice a přilehlé obce řadu příležitostí. Okolí města je charakteristické příznivými podmínkami pro rozvoj cestovního ruchu a stalo se velmi vyhledávanou oblastí pro rekreaci a turistiku. Příhraniční oblast na jih od Domažlic je známá jako Chodsko, kterou symbolizuje pohoří Český les. Samotné město Domažlice je známým turistickým centrem. Nalézají se zde řada cenných architektonických památek s gotickými, renesančními a barokními prvky. Každoročně v srpnu probíhá v Domažlicích Vavřínecká pouť a Chodské slavnosti, charakteristické chodskými kroji a lidovými písněmi.

4.1.2 Cham

Cham je německé město, sídlo zemského okresu Cham ve vládním obvodu Horní Falc spolkové země Bavorsko. V současnosti zde žije přibližně 17 000 obyvatel.

▪ **Průmysl**

Město Cham je centrálním průmyslovým místem regionu Horní Bavorský les. V městě jsou zastoupeny průmyslové podniky různého zaměření. Město je vlastníkem pozemků v průmyslové zóně. Své sídlo zde má přibližně 600 podnikatelských subjektů, z větší části malých a středních podniků. V Chamu však mají sídla a provozy rovněž velké průmyslové podniky. K nejznámějším patří Zollner Elektronik AG, Müller Präzision GmbH, Firma Kappenberger + Braun a Frey Handelsgruppe. Z dalších větších firem můžeme jmenovat ALPHA Verteilertechnik GmbH, Böhmerwald Bettfedern und Bettwaren Werk GmbH, Ensinger GmbH, Florett Schuhfabrik, Gebhardt Transport- und Lagersysteme, Hollmann Textil GmbH ad. (Stadt Cham, 2016)

Tabulka č. 5: Statistické údaje hospodářské činnosti (Cham)

Hospodářská činnost	
Výkonné úřady	16
Doprava a spoje	115
Stavebnictví a bydlení	211
Vzdělávání a školení	44
Jídlo a pití	121

Společnosti	135
Zdraví a lékařství	91
Maloobchod & Nakupování	167
Výroba a průmysl	58
Právo & Peníze	83
Cestování & Ubytování	23
Krása & Wellness	39
Komerční služby	285
Sport a volný čas	95

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Meine Stadt (2016)

Z druhé tabulky vyplývá, že členění hospodářské činnosti v Německu je jiné než v Česku, proto nejde udělat přímou komparaci. Některé části se ale shodují, proto můžeme vyvodit, že stavebnictví se téměř v obou městech shoduje, více podnikatelských subjektů ale nalezneme v Chamu. U dopravy už je rozdíl razantnější, celkem o 30 více podnikatelských subjektů z tohoto odvětví nalezneme v Chamu. U ostatních podnikatelských subjektů už je členění rozdílné a proto nesrovnatelné.

Obrázek č. 5: Průmyslová zóna v Chamu znázorněna na ortofotomapě

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Maps Google (2016)

Z ortofotomapy je zřejmé, že průmyslová zóna v Chamu je úplně oddělena od města. Je také zřetelné, že tato průmyslová je mnohem rozsáhlejší než průmyslová zóna

v Domažlicích. Je to podle mého názoru dané jednak tím, že Cham je větší město než Domažlice a také delší tradicí tržní ekonomiky a z toho důvodu rozvinutým hospodářstvím.

▪ **Dopravní dostupnost**

Cham je dobře přístupný po silnicích I. třídy (Bundesstraße) 20 (Straubing – Cham), 85 (Amberg – Passau) a 22 (Bayreuth – Cham). Letiště v Mnichově stejně jako letiště v Norimberku je dostupné za 90 minut jízdy. Zmodernizované vlakové nádraží leží nedaleko železniční trati Mnichov- Norimberk – Praha. (Stadt Cham, 2016)

▪ **Obchod a služby**

Z výše uvedených cca 600 podnikatelských subjektů je přibližně jedna třetina zaměřena na obchod a služby. Různé obchody a specializované služby jsou umístěny jak v centru města, tak i na jeho okraji, kde bylo v minulých letech postaveno moderní nákupní centrum. (Stadt Cham, 2016)

▪ **Cestovní ruch a turismus**

Město Cham se na svém webovém portálu označuje jako pohostinné a velmi vstřícné k turistům. Cham láká turisty na množství historických památek. Ve městě je velký výběr ubytovacích kapacit, dále mnoho restaurací a kaváren. V Chamu mohou turisté navštívit galerie a museum SPUR. V okolí města mají turisté na výběr velké množství značených turistických výletních tras. (Stadt Cham, 2016)

4.1.4 Prezentace podpory podnikání na oficiálních webových portálech

V této části jsem se zaměřil na analýzu webových portálů zkoumaných měst s cílem zjistit, zda města prezentují informace související přímo s jejich podporou podnikání.

4.1.5 Domažlice

Domažlice na svém oficiálním webovém portále nemají přímo stránku věnovanou komunální podpoře podnikání. Informace z této oblasti lze nalézt v dokumentu Strategie rozvoje města Domažlic z března 2015, konkrétně ve strategických oblastech „Podnikání a zaměstnanost“ a „Cestovní ruch a marketing města“.

Jako strategický cíl v oblasti Podnikání a zaměstnanost si město Domažlice stanovilo „rozvinout vztahy se zaměstnavateli a udržet nabídku pracovních příležitostí.“

Specifickými cíly jsou 1) „využít potenciálu místních podniků ve prospěch města a jeho obyvatel“ a 2) „lokalizovat nové investice.“

V souvislosti s naplněním prvního specifického cíle dokument uvádí, že zaměstnavatelé mohou využít součinnosti s městem při zajištění technických podmínek v místě jejich působení. Produkty místních firem lze s úspěchem využít při prezentaci města. Město sice nedisponuje personálními možnostmi pro organizování takové spolupráce, ale může pro ni využít například Okresní hospodářské komory (OHK) Domažlice. Cílem opatření by mělo být rozvinutí aktivit v oblasti výměny informací, péče o dostatek kvalitních pracovních sil, prezentace města, případně zapojení podniků do rozvojových aktivit ve městě. K navrhovaným aktivitám v oblasti spolupráce se zaměstnavateli patří:

- Vytvoření databáze hlavních zaměstnavatelů ve městě
- Vydání katalogu místních firem
- Výměna informací města a podnikatelů prostřednictvím OHK Domažlice - pravidelná setkávání, potřeby, záměry a podněty podniků, záměry města, společná prezentace
- Spolupráce města a škol při vytváření vztahů s místními podniky (např. Od vzdělání k zaměstnání – OHK Domažlice ve spolupráci s městem)
- Prezentace místních produktů - potraviny, zemědělské přebytky, místní produkty v rámci střeďečných trhů (Město Domažlice, 2016).

Naplnění druhého specifického cíle v podobě přivedení nových investic, má ve svém důsledku napomoci tvorbě nových pracovních míst prostřednictvím přípravy a nabídky investičních příležitostí pro podnikatele. Domažlice mohou rozvíjet plochy ve dvou průmyslových zónách (PZ Východ, PZ Za kasárnami). Dosavadní zájem podniků o lokalizaci potvrzuje reálnost využití těchto lokalit. Atraktivitu PZ Východ je možno zvýšit zlepšením jejího dopravního napojení vzhledem k silnici 1/22 a 1/26. Úspěch při získávání investorů předpokládá aktivní marketing, tedy stanovení jasných podmínek pro prodej pozemků a spolupráci s investory a propagaci těchto zón (Město Domažlice, 2016).

Kromě dvou hlavních průmyslových zón se ve městě nachází další menší pozemky a objekty, které město může nabídnout k podnikatelským aktivitám. Ve prospěch drobného živnostenského podnikání se město pokusí vyhledat vhodné umístění

podnikatelského parku a ověří reálný zájem o jeho využívání. Ve druhém specifickém cíli hodlá město Domažlice provádět následující opatření a aktivity:

1) Zlepšení nabídky infrastruktury pro podnikání

- dopravní propojení průmyslové zóny Východ;
- rozšíření průmyslové zóny Za kasárnami;
- vybudování podnikatelského parku (pro nové i existující malé podniky);
- aktualizace nabídky pozemků a objektů vhodných pro podnikání;
- prezentace nabídky pozemků a objektů vhodných pro podnikání na webu i v tištěné podobě;

2) Získávání investorů

- aktualizace Zásad pro lokalizaci investorů - veřejná podpora, zájem investorů, povolování staveb apod.;
- příprava propagačního materiálu na internetu a v tištěné podobě - hlavní výhody pro lokalizaci ve městě, nabídka pozemků apod. min. v němčině;
- užší spolupráce s CzechInvestem, Okresní hospodářskou komorou Domažlice, Bavorskou obchodní komorou a Bavorskou řemeslnou komorou při propagaci průmyslových zón (Město Domažlice, 2016).

Nepřímo s podporou podnikání souvisí prosazování strategických cílů v oblasti cestovního ruchu a městského marketingu. Větší množství turistů přináší větší příjmy zejména pro místní obchodníky. Přímým nástrojem komunální podpory podnikání mohou být např. zakázky související s cestovním ruchem, které město zadá místním podnikatelským subjektům. Pro ilustraci uvádím některé aktivity, které chce město v této oblasti prosazovat:

- vybudování tematických městských naučných stezek;
- dokončení místní sítě cyklostezek a cyklotras v návaznosti na mezinárodní cyklotrasu č. 3 a nadregionální cyklotrasy;
- vybavení turistických tras (odpočinková místa, informační tabule, stojany na kola apod.);
- vytvoření ucelených produktových balíčků cestovního ruchu a jejich prezentace
- podpora významných kulturních akcí (Chodské slavnosti, Bohemia Jazz Festival, Hudba pod hradem apod.);

- příprava nových akcí (dříve např. Česko – Bavorský rockový most);
- spolupráce města se subjekty působícími v cestovním ruchu při tvorbě propagačních materiálů;
- zajištění distribuce materiálů prostřednictvím místních podnikatelů;
- podpora výroby a distribuce suvenýrů s tematikou města;
- prezentace města a dalších subjektů na veletrzích a výstavách cestovního ruchu na regionální, národní i mezinárodní úrovni (např. Regiontour, Mnichovský veletrh FREE);
- pokračování spolupráce s městy, obcemi a dalšími subjekty v Bavorsku (Město Domažlice, 2016).

4.1.6 Cham

Město Cham má hned dvě webové stránky zaměřené přímo na tematiku komunální podpory podnikání.

Na první webové stránce se uvádí, že okresní město Cham již několik let praktikuje aktivní komunální podporu podnikání. Hospodářské podmínky se v posledních letech pro podnikatele podstatným způsobem změnily. Budoucnost podniků se sídlem v Chamu a okolí leží v produktech a službách s vysokou přidanou hodnotou, se zaměřením na inovace. Město Cham deklaruje, že s nároky, které jsou na jejich podnikatele (sic! - unsere Unternehmen), se musí vypořádat i komunální podpora podnikání. Město má pro podnikatele připravené kompetentní kontaktní osoby, poskytovatele služeb a řešitele problémů.

Cham má již několik let svoji komunální podporu podnikání založenou na několika základních pilířích, podporujících flexibilní a na zákazníka orientovaný způsob podnikání. Město nabízí komunálním a regionálním podnikatelům širokou nabídku služeb, mezi něž patří:

- poskytování informací o vhodných lokalitách k podnikání;
- poradenství a poskytování informací o možnosti usazení se firmy v Chamu a okolí;
- zprostředkování podnikání v průmyslové zóně nebo v industriální zóně;
- poradenství a podpora při získávání prostředků a financí k podnikání;
- poradenství v oblasti založení firmy a začátku podnikání;
- inovační a zakladatelské centrum v Rodingu (Město Cham, 2016).

Těžiště podpory v oblasti komunální podpory podnikání v Chamu leží v podpoře inovací a transferu technologií. Město vyvíjí snahy v iniciování a podpoře projektů, zaměřených na vývoj nových technologií, na vznik nových obchodních ploch, na vývoj nových produktů nebo služeb. V rámci podpory inovací nabízí město podnikatelům spolupráci a pomoc při:

- transferu technologií;
- poradenství a podporu programů výzkumu, vývoje a inovací;
- přemístění podnikatelů orientovaných na podnikání v technologiích;
- péče o projekty a koordinace (Město Cham, 2016).

Město na webové stránce dále uvádí, že podnikatele podporuje se svými službami osobně, prostřednictvím kvalifikovaných pracovníků. Výše uvedené aktivity jsou podporovány Bavorským ministerstvem pro průmysl, infrastrukturu, a dopravu z prostředků programu EU, EFRE – program „Regionální podpora konkurenceschopnosti a zaměstnanosti (Město Cham, 2016).

Druhá webová stránka je více zaměřená na prezentaci dobrých hospodářských výsledků města a regionu, na nichž má však velký podíl právě komunální podpora podnikání. Je zde mj. uvedena informace, že moderní hospodářská infrastruktura zaměstnává okolo 2 000 českých občanů.

Hospodářský rozvoj města a okresu Cham se odehrál především během uplynulých dvou desetiletí. V této době se mnoho vynalézavých malých a středních podniků chopilo své šance, kterou jim naskytla podpora ze strany města i regionu. Hlavními obory průmyslu jsou strojírenství, elektrotechnika a podniky zaměřené na výrobky z umělé hmoty a podobných látek. V regionu je pestrá nabídka průmyslu, obchodu a služeb. Dynamický hospodářský růst nebyl dílem náhody. Je to důsledek dlouhodobé strategie a spolupráce města (okresu) s podnikatelským sektorem. Důležitou roli v této spolupráci hraje Úřad pro podporu komunálního podnikání a regionální management (Amt für Wirtschaftsförderung und Regionalmanagement). Pracovníci úřadu jsou připraveni ke spolupráci v oblasti poradenství a podpory při zakládání nových podnikatelských subjektů, poradenství při záměru rozšíření podniků, v krizových situacích a dalších výše uvedených oblastech komunální podpory podnikání (Město Cham, 2016).

4.2 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU OČIMA PŘEDSTAVITELŮ MĚSTA

Abych zjistil, jak vidí komunální podporu podnikání v Domažlicích a Chamu jejich představitelé, použiji dotazníkové šetření. Hlavním cílem průzkumného šetření je tedy zmapovat komunální podporu podnikání v městech Domažlice a Cham očima jejich představitelů. Na základě získaných poznatků provedu komparaci komunální podpory podnikání ve sledovaných městech a případně uvedu doporučení na zvýšení podpory podnikání.

4.2.1 Metodologie

▪ Výzkumný nástroj

K získání dat jsem využil informace získané z dotazníku, který jsem vytvořil na podkladě studia odborné literatury v teoretické části práce. Dotazník je zaměřen především na zachycení využití jednotlivých nástrojů komunální podpory ve sledovaných městech.

Dotazník obsahuje celkem 35 položek (viz příloha B). Úkolem respondentů bylo uvést, zda uvedený nástroj komunální podpory podnikání využívají a v případě, že ano, uvést jeden či dva příklady.

▪ Respondenti

Odpovědi za město Domažlice poskytl Jakub Mráz, který působí v odboru investic ve funkci úředníka na městském úřadu v Domažlicích. Německou verzi dotazníku, kterou jsem nechal přeložit v certifikované překladatelské agentuře, vyplnila paní Sigrid Stebe-Hoffmann, jejíž funkcí je úřednice na městském úřadu v Chamu.

4.2.2 Výsledky dotazníkového šetření

Městský úřad Domažlice nemá přímo zřízený odbor komunální podpory podnikání. Město Cham, jak jsem již výše uvedl, má ve své správní struktuře speciální odbor komunální podpory podnikání (*Amt für Wirtschaftsförderung und Regionalmanagement* nebo také označení *Landkreis Cham Wirtschaftsförderung*), jehož odpovědným vedoucím je pan Klaus Schedlbauer (Město Cham, 2016).

V položce jedna jsem zjišťoval, zda města využívají v komunální podpoře podnikání rozvoj dopravní infrastruktury. Domažlice jako příklad uvedli vybudování komunikace k průmyslovým zónám. Tyto komunikace jsou zřetelné na mapě průmyslové zóny uvedené v předchozí kapitole. U těchto komunikací je v současné době mnoho nevyužitých ploch připravených pro případné potencionální podnikatele a investory. Zástupkyně Chamu tuto položku nevyplnila. Průmyslová zóna v Chamu má už největší rozvoj za sebou a je nyní plně rozvinuta, proto se zde nebudují nové komunikace, ale některé vznikají u již existujících komunikací.

Druhá položka zjišťovala zajištění technické infrastruktury. Město Domažlice uvedlo jako příklad zajištění technické infrastruktury vybudování inženýrských sítí v průmyslových zónách. Tyto inženýrské sítě v Domažlicích jsou nově vybudovány s dopravní infrastrukturou a nachází se zde proto velký prostor pro příchozí podnikatele a investory. Zástupkyně Chamu zde odpověď nevedla.

Obě města využívají rozvoj bydlení jako nástroj komunální podpory podnikání. Domažlice jako příklad uvedli „zapojení místních firem do vybudování bytových jednotek pro nižší i střední vrstvy“, Cham uvedl příklad „poskytnutí pozemků a plánování městských bytových ploch k výstavbě bytů, zapojení místních firem do této výstavby; zapojení místních podnikatelů do péče o místní prolukové katastry“. Rozvoj bydlení je tedy v obou městech vnímán současně i jako příležitost pro místní firmy aktivně se zapojit a rozvíjet.

Obě města využívají městský marketing. Domažlice příklad nevedly, některé příklady jsme zmínili v předchozí podkapitole. Zástupkyně Chamu uvedla „vytváření a distribuci brožur s informacemi o možnostech, podmínkách a stavu podnikání ve městě a regionu“. Cham má tedy přímé nástroje jak v této oblasti podporovat podnikání.

Obě města uvedla, že zvýšení atraktivity města je jednou z možností, jak podpořit podnikání. Zástupce Domažlic uvedl jako příklad „investice do podpory kulturních památek, rozvoj cestovního ruchu“, Cham sdělil výstavbu internetového portálu města a turistický marketing zajišťovaný nejen městem, ale i místními agenturami. Cham tedy v této oblasti spolupracuje navíc i s místními institucemi.

Další položka zjišťovala otevřenost místní správy vůči podnikatelským subjektům. Domažlice uvedli jako příklad „zavádění systémů Cechpoint a budování technologických center“, v Chamu mají podnikatelé „možnost hovořit o svých

podnikatelských záležitostech se starostkou a příslušným úředníkem“. Město se také pravidelně „obrací na podnikatele s dotazníky a jejich názory jsou pak diskutovány a řešeny společně s úřadem pro komunální podporu podnikání, úřadem pro plánování a hospodářskou komorou“.

Nástroj komunální podpory podnikání, který obě města využívají je vykupování a slučování pozemků a ploch. Domažlice jako příklad uvedly „budování průmyslových zón“, Cham sdělil jako příklad „slučování málo využívaných pozemků v prolukách“. V Domažlicích se nyní nachází dvě tyto průmyslové zóny. Cham používá přímo jako nástroj komunální podpory podnikání slučování málo využívaných pozemků v prolukách. Na těchto prolukách jsou poté možné dostavby, což opět podporuje místní firmy.

V případě přizpůsobování územních plánů požadavkům a potřebám investorů Domažlice označily možnost ano bez uvedení konkrétního příkladu. Zástupkyně Chamu uvedla, že „územní plány jsou zpravidla vytvářeny tak, aby odpovídaly potřebám města. Využití pozemků pro podnikání nebo také ochrana klasických podnikatelských území jsou podněty pro stavební řízení“.

V deváté položce jsem zjišťoval, jak si na tom obě města stojí se zadáváním zakázek místním firmám. Zástupce Domažlic jako příklad napsal „oslovování místních firem v rámci výběrových řízení“, Cham uvedl, „pokud je to z hlediska legislativy možné, např. malé zakázky jako je catering, tisk brožur“. Cham tedy tento nástroj komunální podpory podnikání využívá především v drobných zakázkách.

V otázce budování a zainvestování průmyslových parků a zón Domažlice jako příklady uvedly „průmyslová zóna východ, západ, odstraňování brownfields“. Cham napsal „budování průmyslových zón pro obory zaměřené na nové technologie, např. technologický park Wolsbach nebo logistický park“. Cham tedy buduje nové průmyslové zóny zaměřené zejména na nové technologie, protože to vidí jako perspektivu do budoucnosti.

Podpora informovanosti o podnikatelských subjektech byla další položkou v dotazníku. Domažlice jako příklady tohoto nástroje uvedly „webové stránky města, regionální tisk, tiskové konference, konzultační dny“, Cham odpověď nevedl. Na webových stránkách se nachází oddíl „pro investory, rozvoj města“ kde jsou přidávány novinky o obytné zóně na Bábě, průmyslové zóně za kasárnami a ratingové hodnocení města.

Dalším nástrojem komunální podpory podnikání je zvýhodněný pronájem pozemků. Domažlice jako příklady tohoto nástroje uvedly „snížení doby nájmu po dobu 5let“. Cham uvedl, že zvýhodněný pronájem či prodej za nižší cenu neprovádí z důvodu, že „zvýhodnění by bylo v rozporu s článkem 75 Obecní vyhlášky“. To také platí pro budovy.

U položky pravidelné setkávání zástupců města s podnikateli Domažlice odpověď nevedly, zástupkyně Chamu odpověděla kladně. Jako příklad sdělila „pořádání večerů s podnikateli, setkávání zástupců města s podnikateli na veletrzích, poradenské dny, návštěvy starostky ve firmách“.

Ve zjišťování otázky zvýhodněného pronájmu budov; prodeje pozemků a budov za nižší než tržní ceny Domažlice jako příklad uvedly zvýhodněný pronájem „u nemovitostí, o které není zájem a není pro ně využití“. Cham zvýhodněný pronájem či prodej za nižší cenu neprovádí z důvodu, že „zvýhodnění by bylo v rozporu s článkem 75 Obecní vyhlášky“. Tato obecní vyhláška platí i pro pozemky, což bylo uvedeno v jednom z předchozích bodů.

U umístování průmyslu do speciálních zón a vymezení ploch určených pro podnikání Domažlice uvedly již výše uvedený příklad dvou průmyslových zón. Cham jako příklad napsal „vyčlenění a zajištění industriálních zón. Podle platné legislativy (§ 9 BauNVO) mohou průmyslové podniky převážně vznikat pouze v těchto industriálních zónách, na ostatním území nejsou povoleny“. Je tedy vidět, že město Cham projevuje zájem o to, aby podniky nějak nenarušovali ráz města.

U položky pravidelné informování podnikatelů o důležitých strategických rozhodnutích Domažlice uvedly informování podnikatelů skrze „zpravodaj města (1 x měsíčně), úřední deska, regionální tisk“. Zástupkyně Chamu sdělila „veřejné prezentace rozvojových konceptů“. Dále jsou také podnikatelé informováni pomocí sériového mailu.

K položce rozvoj moderních informačních a komunikačních sítí Domažlice uvedly jako příklad „metropolitní informační síť“. Cham „internetové stránky s aktuálními informacemi, newsletter regionálního managementu, tematicky zaměřené informace rozesílání sériovým mailem podnikatelům“.

V další položce zjišťující propagaci místní ekonomiky a investičních možností zástupce Domažlic sdělil příklad „účast zástupců města na veletrzích“. Zástupkyně Chamu

uvedla „veletrhy, prezentace, propagace pomocí webových stránek a spolupráce s různými institucemi“.

V otázce vstřícnosti vůči podnikatelům ve správních záležitostech zástupce Domažlic jako příklad uvedl „poradenství při zakládání živnosti“, Cham odkázal na informace uvedené v položce 6.

Další položka zjišťovala poradenství potenciálním investorům, kteří chtějí ve městě podnikat. Také zjišťovala poradenství zaměřené na možnosti čerpání podpůrných prostředků. Zástupce Domažlic odpověděl, že poradenství potenciálním investorům neposkytuje. Cham jako příklady v této oblasti uvedl „poradenství investorům při hledání vhodného místa podnikání, zprostředkování kontaktů s rozvojovými bankami, zprostředkování kontaktů s různými oborovými komorami ad.“ Cham je tedy v této oblasti velmi aktivní a je velmi ochotným zprostředkovatelem.

K otázce podpory středního a vysokého školství, vědy a výzkumu Zástupce Domažlic sdělil odpověď, že „město je zřizovatel pouze základních škol, střední školy a VOŠ jsou zřizovány na úrovni kraje“. Cham jako příklad uvedl „informace podnikatelům o vývojových a výzkumných centrech, zprostředkování kontaktů“.

Další položka se týkala odstraňování či revitalizace brownfields. Domažlice jako příklad uvedly, že „na území nevyužívaného pivovaru vznikne minipivovar, knihovna a galerie“. Podle plánů by se pivo v tomto minipivovaru mělo začít vařit už v roce 2018. Multifunkční centrum má zvýšit turistický ruch a přispět k propagaci města. Cham odpověď neuvedl.

K otázce zprostředkování spolupráce mezi podnikatelskými subjekty zástupce Domažlic sdělil odpověď „město může zprostředkovat a zorganizovat společná jednání“. Cham uvedl zprostředkování kontaktů.

Následující položka se zabývala otázkou podpory technologií a inovací. Domažlice uvedly nespécifickou odpověď „pouze symbolické“, Cham odkázal na informace uvedené v odpovědi u položky 23. Cham to se tomuto nástroji komunální podpory podnikání věnuje pečlivě, protože v této oblasti vidí velkou perspektivu do budoucnosti.

V položce týkající se poradenství začínajícím podnikatelům. Zástupce Domažlic uvedl odpověď ne, z čehož lze soudit, že Domažlice poskytují poradenství pouze při zakládání živnosti, nikoli však při rozvoji podnikání. Cham v odpovědi sdělil „pořádání

poradenských dnů nebo workshopů společně s komorami, rozvojovými bankami institucemi jednotlivých oborů (např. Svobodné povolání/Freie Berufe, kreativní hospodářství/ Kreativwirtschaft).

Následující položka se týkala Vytváření infrastruktury pro pořádání výstav a veletrhů. Domažlice jako příklad uvedly „peníze ve formě snížení nájmu, prominutí části poplatků atd.“. Cham odpověď neuvedl.

U otázky dotací podnikatelským subjektům Domažlice jako příklad uvedly „pořádání stavebního veletrhu a společně s krajem spolupořádání akce na podporu cestovního ruchu“. Cham odpověď neuvedl.

Další položka se zabírala tématem vytváření infrastruktury pro pořádání konferencí a seminářů. Zástupce Domažlic uvedl „možnost pořádání konferencí a seminářů v prostorách městského úřadu“. Zástupkyně Chamu napsala podobnou odpověď „pronájem radničních prostor“.

Domažlice vůbec nevyužívají budování podnikatelských a inovačních center jako nástroj podpory podnikání. Cham naopak ano, jako příklad byla uvedena odborná pomoc a podpora při výstavbě a vybudování podnikatelských center (Chamer Gründerzentrum). Cham má tedy tento nástroj komunální podpory podnikání velmi dobře propracovaný.

K otázce poskytování či zprostředkování půjček a úvěrů Domažlice uvedly odpověď „ne“, zástupce Chamu sdělil „zprostředkování kontaktů“. Cham obecně ve všech jeho odpovědích uvedl, že zprostředkování kontaktů poskytuje a podnikatelé spolu s investory se tedy v této oblasti mohou na město obrátit.

4.3 KOMUNÁLNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU OČIMA MÍSTNÍCH PODNIKATELŮ A INSTITUCÍ

Ke zjištění informací od podnikatelů a institucí jsem použil rozhovory jako součást případové studie. Hlavním cílem případové studie je zjistit, které instituce podporují podnikání a představy podnikatelů ve městech Domažlice a Cham. Ze získaných poznatků určím, kde se nejvíce nachází nedostatky, jaké jsou návrhy na zlepšení. Provedu také komparaci komunální podpory podnikání ve sledovaných městech, případně uvedu doporučení na zvýšení podpory podnikání.

4.3.1 Metodologie

▪ Výzkumný nástroj

Sběr dat proběhl formou rozhovorů s podnikateli a se zástupci institucí, které se věnují komunální podpoře podnikání ve sledovaných městech. Rozhovor jsem rozdělil do tří hlavních bodů pro lepší přehlednost a srovnání. Prvním bodem bylo zjistit informace o zkoumaném subjektu. Druhý bod je postaven na zjištění nedostatků, případně problémů. Ve třetím bodu jsou zjišťovány návrhy na zlepšení.

▪ Respondenti

První rozhovor jsem uskutečnil s ing. Ludvíkem Jírovcem, který zastupuje Okresní hospodářskou komoru v Domažlicích. Druhý rozhovor proběhl s panem Martinem Suchým ze sdružení podnikatelů a živnostníků plzeňského kraje. Třetí rozhovor mi poskytl Karel Dvořáček ze společnosti Euro Teplo s.r.o. Pan podnikatel Vladimír Švarc mi poskytl čtvrtý rozhovor a pátým rozhovorem na české straně byl rozhovor s panem Miroslavem Ptáčníkem, který je majitel firmy Ptáčník – dopravní stavby s.r.o. Na německé straně mi první rozhovor poskytl pan Bernard Bauer z instituce Invest in Bavaria. Druhý rozhovor proběhl s dr. Sara Borella ze Sdružení zastupující německé obchodní a průmyslové komory. Třetí rozhovor mi ochotně poskytl pan Richard Brunner z německé průmyslové a obchodní komory. Pan podnikatel Josef Rädlinger byl účastníkem čtvrtého rozhovoru a pátý rozhovor proběhl s Markusem Eggertem, který zastupuje firmu Müller Präzision GmbH.

4.3.2 Výsledky případové studie

Výsledky případové studie vycházejí z rozhovorů uskutečněnými s podnikateli a zástupci institucí. Tyto rozhovory analyzuji, tak abych mohl porovnat českou a německou stranu a určit jaké jsou největší nedostatky a jak je možné podle respondentů tyto nedostatky řešit, případně zlepšovat.

4.3.3 Domažlice

První rozhovor za město Domažlice mi poskytl pan Ing. Ludvík Jírovec z okresní hospodářské komory v Domažlicích. Nejdříve jsem zjistil, čím se tato instituce zabývá. Okresní hospodářská komora Domažlice podporuje aktivity v zemědělství,

potravinářství a lesnictví. Také prosazuje a chrání zájmy a zajišťuje potřeby členů komory. Když jsme dále s panem Ing. Ludvíkem Jírovcem probírali, kde se nachází největší nedostatky a problémy, došli jsme k závěru, že největší nedostatek je v oblasti technicky vzdělaných absolventů. Nedostatek technicky vzdělaných pracovníků je fenoménem současné doby, proto je potřeba reformovat školství tak, aby více vycházelo vstříc potřebám trhu. Podle pana Ing. Ludvíka Jírovce navíc většina kvalitních technicky vzdělaných pracovníků odchází do větších měst, kde jsou lépe ohodnoceni. Je proto potřeba aby malé město jako Domažlice ukázalo, že se zde nachází kvalitní firmy, pro které se vyplatí pracovat a přilákat tak mladé absolventy. Také je nejvhodnější způsob, jak pomoci komunální podpoře podnikání, ukázat vhodné podmínky pro nově příchozí podnikatele a investory. Největší problém je podle Ing. Ludvíka Jírovce korupce v oblasti veřejných zakázek a to např. v programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Po rozebrání těchto největších nedostatků a problémů jsme probírali, jak by se tyto nedostatky a problémy dali nejlépe řešit. Došli jsme k závěru, že nedostatek technicky vzdělaných pracovníků je otázkou podpory školství a také tím jak školství vychází vstříc podnikům a firmám v jejich potřebách. Možnost by také byla ve zhodnocení uplatnění absolventů podle jednotlivých oborů a podle toho následně zvýšit kapacity těchto oborů na úkor např. humanitních oborů, kde je uplatnění absolventů menší a proto zde postupně snižovat kapacity. Efektivnější uplatnění by také zajistila delší praxe už v průběhu vzdělávání a lepší provázanost na podnik. Také by bylo dobré snížit nadbytek „zbytečných“ úředníků a učít tyto lidi samostatnému podnikání. Tím by byli přínosem nejen sobě, ekonomice, ale také celé společnosti. Podle posledního výzkumu se ale počet podnikatelů v EU stále zvyšuje, takže můžeme říci, že vývoj v tomto směru je pozitivní. U problémů v oblasti veřejných zakázek by se měl začít klást větší důraz na principy rovných příležitostí pro uchazeče o zakázky, to by se mělo zaopatřit jejich nediskriminací a vytvořením podmínek pro účinnější veřejnou kontrolu. Zadavatelé by se též měli stále vzdělávat a měla by růst jejich kompetentnost a to také v propojení s korupčními riziky, nebo způsoby předcházení pokusům o jejich diskreditaci. Obecně by se měla uplatňovat veškerá opatření, která mohou být účinná proti korupci.

Druhý rozhovor jsem uskutečnil s Martinem Suchým ze Sdružení podnikatelů a živnostníků plzeňského kraje. Sdružení podnikatelů a živnostníků plzeňského kraje podporuje podnikání včetně prosazování zásad tržní ekonomiky a zprostředkování

kontaktů mezi tuzemskými i zahraničními firmami. Když jsme s Martinem Suchým řešili, kde se nachází největší nedostatek, opět jsme došli k závěru, že největším nedostatkem je nedostatek technicky vzdělaných absolventů. Podle Martina Suchého je to také dáno, tím že když jdou mladí lidé studovat do větších měst, zvyknou si tam natolik, že nemají zájem se poté stěhovat do průmyslových lokalit, které se nachází mimo velké aglomerace „Zájem jít pracovat z Prahy do Domažlic je velmi malý“. Martin Suchý také upozornil na praktiky německých firem, které lákají české absolventy technických oborů za prací do Německa. Tato nabídka je pro české studenty velmi výhodná, proto ji mnohdy neodolají a jdou pracovat do Německa. Jako další významný problém v komunální podpoře podnikání uvedl Martin Suchý problémy v podpoře začínajících podnikatelů, kde chybí instituce věnující se přímo této problematice. Chybí takové instituce, jako je například v Německu instituce Invest In Bavaria. Investování a podnikání v české republice se věnují nadnárodní agentury, ale chybí nějaká česká lokální instituce, která by byla přínosem pro začínající podnikatele přímo v Domažlicích. Poté jsme s Martinem Suchým řešili návrhy na zlepšení. Došli jsme k závěru, že by se měli dostávat informace o technických oborech už mezi žáky základních škol a jejich rodiče. Ukázat jak perspektivní zaměstnání je možno získat a také připomenout skutečnost, že absolventi technických oborů jsou velmi dobře finančně odměněni. U problémů s podporou začínajících podnikatelů by se měl podle Martina Suchého klást důraz především na to, aby měli začínající podnikatelé co nejméně překážek umožnit zprostředkování či nabídnutí půjček. Zde je například velkým přínosem podpora začínajících podnikatelů Úřadem práce, který poskytuje půjčky lidem v nezaměstnanosti do začínajícího podnikání. Velkým přínosem by byla také instituce specializovaná na podporu začínajících podnikatelů na lokální úrovni.

Třetího rozhovoru se zúčastnil Karel Dvořáček ze společnosti EURO TEPLA, s.r.o. Společnost EURO TEPLA, s.r.o. se zabývá výrobou, vývojem, velkoobchodem, maloobchodem, prodejem, možnosti rozvozu montáží kamen a krbů. Z rozhovoru s Karlem Dvořáčkem vyplynulo, že největší nedostatek se nachází ve zprostředkování půjček a úvěrů. Půjčky a úvěry jsou limitované, mělo by se proto přihlídnout k potřebám začínajícího podnikatele, samozřejmě pokud je podnikatel schopen dostatečně ručit. Dalším problémem je nedostatek technicky zaměřených absolventů a nízká kvalita školství. Absolventi mají nedostatečné znalosti ve vystudovaném oboru a proto je také pro zaměstnavatele těžké je zaměstnat. Je tedy nutné zlepšit kvalitu

školení, tak aby studium ukončovali kvalitní zaměstnanci v oblastech, kde je po nich poptávka. Důležité jsou především získané praktické zkušenosti.

Čtvrtý rozhovor proběhl s Vladimírem Švarcem, který vlastní stejnojmennou firmu. Firma provádí zednické práce včetně dodání materiálů, stavby na klíč, rekonstrukce budov, obklady a dlažby, zámkové dlažby, rekonstrukce bytových jader, fasády omítané i zateplené, sádkartony, oplocení, zemní a výkopové práce. Pan Vladimír Švarc považuje za největší nedostatek málo řemeslníků. Řemeslnické práce nejsou pro mladé lidi příliš lákavé, proto by se měly podporovat především učiliště, aby vycházeli kvalitní absolventi. Už na základních školách by se mělo dětem ukázat, že řemesla jsou velmi perspektivní. Dále pan Vladimír Švarc v rozhovoru uvedl, že má špatné zkušenosti s poradenstvím začínajícím podnikatelům. Zde by bylo přínosem pořádání nějakých seminářů pro začínající podnikatele, případně vyškolení osoby, tak aby byli schopni poskytovat kvalitní poradenství. Komunální podpora podnikání je také podle pana Vladimíra Švarce zaměřena především na velké podniky a investory, zatímco podpora těch drobnějších podnikatelů zaostává.

Pátý rozhovor za Domažlice mi poskytl pan Miroslav Ptáčník, majitel firmy Ptáčník – Dopravní stavby, s.r.o. Tato firma se zabývá projektováním a výstavbou dopravních či inženýrských staveb, realizací pozemních komunikací, chodníků, parkovišť i zámkových dlažeb, konstrukcí kanalizačních řad, opěrných zdí, mostů i liniových vedení a zajišťováním recyklace stavební sutě. Pan Miroslav Ptáčník shledává největším nedostatkem v komunální podpoře podnikání nedostatečné poradenství začínajícím podnikatelům. Také je problémem v komunální podpoře podnikání velká zátěž podnikatelů daněmi a ztěžování práce podnikatelům zaváděním registračních pokladen a podobných věcí. Je proto důležité podle pana Miroslava Ptáčníka zlepšit poradenství hlavně začínajícím podnikatelům jako například výběr vhodné lokality, zprostředkování služeb, studie na potřebná témata atd. Také by se měl zlepšit přístup k podnikatelům v oblasti daní, kde by se mělo odstranit zbytečné zatěžování podnikatelů.

4.3.4 Cham

První rozhovor na německé straně jsem uskutečnil se zástupcem instituce Invest in Bavaria panem Bernardem Bauerem. Invest in Bavaria je instituce poskytující důležité informace podnikatelům a investorům. Tato instituce také podporuje podnikatelské

záměry začínajících podnikatelů. Jedná se například o pomoc s výběrem nejvhodnějšího místa k podnikání. Tyto poskytované služby jsou zdarma. Podle pana Bernarda Bauera jsou největším nedostatkem malé zkušenosti začínajících podnikatelů, proto instituce Invest in Bavaria nabízí mnoho služeb, aby začínající podnikatel mohl úspěšně uskutečnit svůj podnikatelský záměr. Začínající podnikatelé nebo investoři mají nejčastěji problém především s výběrem vhodného místa k uskutečnění svého podnikatelského záměru, Invest in Bavaria poskytuje informace v této oblasti, které podnikateli značně pomůžou. Jedná se především demografické faktory, kde se vytváří lokalizační analýzy. Tyto analýzy obsahují informace charakterizující dopravu, demografii, data o životním stylu a porovnávací analýzy. Také se porovnávají zdroje, jež přitahují lidi navštěvovat určenou oblast, jako jsou kanceláře, školy, nemocnice atd. Porovnává se i silniční provoz a obchodní síť. Dále se porovnává například konkurence, mapují se také trasy obyvatel při nákupu a v neposlední řadě také například ceny pozemků a budov v jednotlivých lokalitách. Tyto a mnoho dalších služeb poskytuje instituce Invest in Bavaria začínajícím podnikatelům, aby se předešlo případným problémům se začínajícím podnikáním.

Druhý rozhovor mi poskytla Dr. Sara Borella ze sdružení zastupující německé obchodní a průmyslové komory (DIHK – Deutscher Industrie- und Handelskammertag). Toto sdružení zastupuje německé obchodní a průmyslové komory zejména na federální, tj. spolkové úrovni, vliv tohoto sdružení je na komunální podporu v Německu velmi silný, protože členství v hospodářské komoře je pro německé firmy povinné. Největšími nedostatky považuje Dr. Sara Borella nedostatečné hájení svých členů. Hájení členů by mělo probíhat důkladněji tak aby členové dosahovali co nejvíce svých požadavků. Také se vyskytují problémy s doprovázením politiků na jejich cestách, což se odráží v komunální podpoře v podnikání především se získáváním nových zakázek a také s přilákáním nových podnikatelů a investorů do Chamu. Jako přínos proto paní Dr. Sara Borella uvedla rozšíření širokých členských základů hospodářských komor vůči spolkovým státním orgánům. Dále by se mělo více podporovat doprovázení politiků na jejich cestách zástupci hospodářských komor. Na zlepšení komunální podpory podnikání v Chamu by také mělo vliv zdokonalení oblasti školení a pořádání odborných konferencí.

Třetí rozhovor jsem provedl s panem Richardem Brunnerem, zástupcem Průmyslové a obchodní komory (Industrie- und Handelskammer). Průmyslová a obchodní komora

hájí zájmy své členské základny na regionální úrovni, členy jednotlivých územně příslušných komor jsou ze zákona všechny německé podniky s výjimkou zemědělských podniků, řemeslných podniků a příslušníků svobodných povolání. Největší nedostatek je zde podle pana Richarda Brunnera s personálními poradci, kteří poskytují málo služeb. Dále jsou zde problémy s konzultacemi a službami souvisejícími s exportem. Pan Richard Brunner proto navrhuje rozvoj služeb poskytovaných personálními poradci, což by mělo podpořit komunální podporu podnikání. Poté je potřeba zlepšit konzultace a služby související s exportem. To by na komunální úrovni podpořilo zejména podnikatele exportující zboží, ale mělo by to přínos pro celý okres Cham, protože by to zvýšilo příjem finančních prostředků do Chamu.

Čtvrtý rozhovor, který jsem uskutečnil s panem Josefem Rädlingerem, majitelem stejnojmenné firmy (Josef Rädlinger GmbH) přinesl zjištění nejzávažnějšího nedostatku v Chamu. Firma se zabývá stavbami dopravní infrastruktury, průmyslovými stavbami a skládkami. Nejzávažnějším problémem v Chamu je podle pana Josefa Rädlingera nedostatečná podpora pronájmu budov a pozemků. Zvýhodnění pronájmu budov a pozemků, jak už jsem zjistil z dotazníkového šetření, by bylo v rozporu s článkem 75 obecní vyhlášky. Dále se v Chamu vyskytují problémy s ekologickými aktivisty, kterým se podle pana Josefa Rädlingera příliš ustupuje na úkor přínosným podnikatelským záměrům. Zvýšit by se proto měla zejména podpora pronájmů budov. Dále by se měli omezit ústupky ekologickým aktivistům, tam kde zbytečně přitěžují, místo aby zlepšovali životní prostředí.

Poslední pátý rozhovor na německé straně proběhl s panem Markusem Eggertem ze společnosti Müller Präzision GmbH. Společnost Müller Präzision GmbH se zabývá zpracováním kovů, soustružením, frézováním, kalením, broušením a tvrdým soustružením. Nejzávažnější nedostatek shledává pan Markus Eggert opět v nedostatečné podpoře pronájmů, což je omezeno obecní vyhláškou. Poté pan Markus Eggert shledává problémy ve službách související s exportem. Snaha na zlepšení by se proto měla vynaložit na služby související s exportem. Tyto služby by měli být lépe organizované. Dále by se měla změnit obecní vyhláška, která omezuje podporu pronájmů.

4.4 SHRNUTÍ KOMUNÁLNÍ PODPORY PODNIKÁNÍ V DOMAŽLICÍCH A CHAMU

4.4.1 Komparace a shrnutí výzkumného šetření

Z webových stránek obou sledovaných měst i z odpovědí v rámci dotazníkového šetření vyplývá, že obě města využívají bohatou škálu nástrojů komunální podpory podnikání. Hlavní výhodu Chamu spatřuji především ve skutečnosti, že německé město má vytvořen speciální úřad pro podporu podnikání. Z tohoto důvodu doporučuji Domažlicím zvážení možnosti vytvoření podobného úřadu.

Z výzkumu vyplynulo, že obě města využívají téměř všech nástrojů, s výjimkou přímé finanční podpory, větších finančních úlev či poskytování záruk za půjčky podnikatelů. Cham se z dostupných informací více angažuje ve zprostředkovatelské činnosti mezi podnikatelskými subjekty a bankami zaměřenými na poskytování půjček právě podnikatelům (rozvojové banky). Obě města podporují podnikatele v oblastech různého poradenství, poskytování informací či poskytování dat z databází. Velmi významná je u obou měst podpora výstavby a rozvoje průmyslových zón. To lze souhrnně označit za nepřímou podporu přilákání nových investorů do regionu města. Obě města se zaměřují na propagaci a marketing, a to jak přímo v oblasti podnikání tak i v odvětví cestovního ruchu, což místním podnikatelům, zejména poskytovatelům služeb a obchodníkům bezesporu pomáhá v jejich podnikatelské činnosti. Obě města úzce spolupracují s hospodářskou komorou a profesními organizacemi podnikatelů. Ze získaných informací je patrný větší důraz Chamu v orientaci na podporu podnikání v oblasti nových technologií. Obě města se snaží o otevřený přístup veřejné správy vůči podnikatelům. Cham na rozdíl od Domažlic uvedl (opakovaně) možnost setkávání podnikatelů se starostkou, návštěvy starostky u firem ad. Obě sledovaná města se snaží při dodržování platné legislativy podporovat místní podnikatele městskými zakázkami. Domažlice, nikoli však Cham, poskytují místním podnikatelům zvýhodněný pronájem pozemků po dobu pěti let. Podobně je tomu v případě zvýhodněného pronájmu budov: zatímco Domažlice pronajímají se slevou budovy, o které není dlouhodobě zájem, v Chamu je taková podpora v rozporu s obecní vyhláškou. Obě města poskytují určitou podporu i v oblasti informačních a komunikačních technologií, zejména na poli zveřejňování pro podnikatele relevantních informací.

Rozdíl v obou městech se podle dostupných informací prokázal v oblasti revitalizace nevyužívaných území, kde aktivní podporu uvedly pouze Domažlice. Naopak z dostupných informací vyplývá větší podpora začínajících podnikatelů ze strany Chamu. Domažlice na rozdíl od Chamu uvedly určitou formu finanční podpory ve formě snížení nájmu či snížení nebo prominutí části poplatků. Domažlice, nikoli Cham, uvedly podporu podnikatelských veletrhů. V Chamu na rozdíl od Domažlic jsou uvedeny konkrétní příklady podpory při budování inovačních center.

4.4.2 Komparace a shrnutí případové studie

Z výsledků případové je patrné, že české instituce i podnikatelé vidí největší problém v nedostatku technicky vzdělaných pracovníků. Také kvalitních řemeslníků je nedostatek, proto se zde doporučuje v první řadě podpora školství, aby byl výsledek zlepšení pohledu na učiliště jako na kvalitní školu, s kterou se může člověk dobře uplatnit. Preferovat více technické než humanitní obory, kterých je podle dotazovaných naopak nadbytek. Dále je na české straně podle dotazovaných nedostatečné poradenství začínajícím podnikatelům a v mnohých ohledech zbytečná byrokracie. Na německé straně se neobjevuje tolik jako nedostatek podpora školství, což si myslím, že je dáno lepším školským systémem a tzv. Berufsschule kdy je žák ve škole častými praxemi dostatečně propojen s budoucím zaměstnavatelem, takže je po dokončení školy bez problému zaměstnán. To je podle mě dáno také delší tradicí tržní ekonomiky v západním Německu a tím pádem lépe zaběhlým systémem. Na německé straně se naopak objevuje problém s pronájmy budov a pozemků, jež omezuje článek 75 obecní vyhlášky. Poté už se z výraznějších nedostatků objevují jen problémy v některých službách (především jsou to služby související s exportem), u kterých se objevují návrhy na zlepšení, případně rozšíření spektra služeb. Podle některých českých politiků nedostatek technicky vzdělaných pracovníků vyrovná sama tržní ekonomika, ovšem se zpožděním několika let, proto by se podle nich neměli provádět umělé zásahy institucí do tohoto procesu. Z rozhovorů ale vyplynulo, že Německo si s tímto problémem poradilo mnohem lépe než Česká republika.

4.4.3 Komparace a shrnutí komunální podpory podnikání pohledem očima představitelů města s pohledem očima místních podnikatelů a institucí

Z předchozích dvou průzkumů vyplynulo, že pohled na komunální podporu podnikání očima představitelů města a pohled na komunální podporu podnikání očima místních podnikatelů se v mnoha aspektech výrazně liší. Nejvýraznějším faktem jsou firmy a instituce výrazně upozorňující na nedostatek technicky zaměřených absolventů. Zajímavé ale je, že v Chamu jsem se s tímto problémem nesetkal. Je všeobecně známo, že Německo se s tímto problémem umí lépe vypořádat a také jsem z rozhovorů zjistil, že německé podniky už lákají v době studia na českých školách technicky zaměřené studenty do německých firem, kde jim nabízí výborné podmínky a platové ohodnocení. Je proto velký počet českých studentů, kteří po studiu odchází pracovat do těchto firem, tím pádem německé firmy mají větší příliv technicky zaměřených absolventů než firmy v Čechách. Také z rozhovorů vyplynulo, že mladí lidé, kteří jdou z Domažlic studovat technický obor, tak si v Praze nebo nějakém jiném velkém městě zvyknou a nemají potřebu se vracet zpátky do Domažlic. Největším nedostatkem na německé straně je nedostatečná podpora pronájmů pozemků a budov, což je omezeno článkem 75 obecní vyhlášky. Tohoto nedostatku jsou si vědomi jak představitelé města Cham, tak místní podnikatelé. V Domažlicích se naopak tento problém vůbec nevyskytuje, protože Domažlice poskytují zvýhodněný pronájem pozemků a budov bez omezení. Čeští podnikatelé upozorňují také na špatné poradenství a služby začínajícím podnikatelům. Tento problém se v Chamu tolik nevyskytuje, což je dáno více specializovanými institucemi na tuto problematiku na regionální úrovni. Podnikatelé si rovněž na rozdíl od představitelů města stěžují na nepřiměřené daňové zatížení a s tím spojenými novými komplikacemi, kterými jsou např. registrační pokladny.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zaměřila na problematiku komunální podpory podnikání. Hlavním cílem práce bylo zmapovat a porovnat využití nástrojů pro podporu podnikání v městech Domažlice a Cham.

V české odborné literatuře není téma komunální podpory podnikání zevrubně zpracováno. Neexistují ucelené publikace specificky zaměřené na oblast podpory podnikání ze strany měst a obcí. V Německu je situace, samozřejmě i s ohledem na delší tradici sociálně orientovaného tržního hospodářství, podstatně lepší než v ČR. V mé práci jsem využil čtyři monograficky zaměřené dostupné odborné publikace s tématem „kommunale Wirtschaftsförderung“, jak se v němčině fenomén podpory podnikání ze strany obcí a měst nazývá.

Problematiku komunální podpory podnikání jsem v teoretické části práce zasadil do širšího rámce tematiky podpory podnikání na různých úrovních a z různých zdrojů. Podnikatelé v České republice i v Německu mohou vedle bankovních a jiných finančních produktů využít k získání prostředků na podnikání např. z fondů EU či z programů státní podpory.

Kvalitu podnikání do značné míry ovlivňuje makroprostředí, v němž podnikatelé působí. Tomuto fenoménu, pro nějž se vžilo označení podnikatelské prostředí, jsem věnoval podstatnou část první kapitoly. Podnikatelské prostředí je tvořené především legislativními a ekonomickými aspekty dané země. V kapitole jsem se snažil zachytit základní aspekty podnikatelského prostředí se zřetelem na možnosti podpory podnikání v České republice a Německu. V závěru kapitoly jsou prezentovány některé možnosti získání podpory podnikání z fondů EU. Vzhledem k lokalitě měst výzkumného šetření se práce detailněji zaměřila na operační program Česká republika – Bavorsko.

Druhá kapitola se již plně věnovala problematice komunální podpory podnikání. V úvodu kapitoly jsem uvedl vymezení problematiky. Z poznatků odborné literatury vyplynulo, že v Německu (stejně jako např. v Rakousku či Švýcarsku) má termín komunální podpora podnikání v odborné literatuře zřetelně stanovený obsah. V České republice se termín komunální podpora podnikání běžně nepoužívá, spíše se neurčitě hovoří o místním ekonomickém rozvoji, vytváření podnikatelského prostředí v obcích a regionech, o místních strategiích atd. Zkoumané téma jsem u obou sledovaných obcí

zasadil do širšího rámce hospodaření obcí, a jejich možnostech v této oblasti, zejména s ohledem na platnou legislativu. V podkapitolách zaměřených přímo na komunální podporu podnikání se práce zaměřila především na využití jednotlivých nástrojů či instrumentů podpory. Relevantní informace jsem získal především z provedených výzkumných šetření v České republice a Německu. Z výzkumů vyplynulo, že v České republice města uvádějí jako nejvíce využívané nástroje „podporu rozvoje dopravní infrastruktury“ a „zajištění technické infrastruktury“, v Německu je důraz kladen zejména na podporu výstavby průmyslových zón, podnikatelských center se zaměřením na nové technologie a inovace. Z německých výzkumů vyplynulo, že hlavním cílem podpory podnikatelů ze strany měst a obcí je „zachování stávajících a vytváření nových pracovních míst“, „udržování, zlepšování a vytváření hospodářské infrastruktury“ a „zlepšení hospodářské a finanční pozice na komunální úrovni“.

Informace z výzkumných šetření jsem využil při konstrukci dotazníku, který jsem společně s analýzou webových portálů měst využil ke zmapování komunální podpory podnikání ve městech Domažlice a Cham. Z výzkumu vyplynulo, že obě města využívají téměř všech nástrojů, s výjimkou přímé finanční podpory, větších finančních úlev či poskytování záruk za půjčky podnikatelů. Obě města podporují podnikatele v oblastech různého poradenství, poskytování informací či poskytování dat z databází. Velmi významná je u obou měst podpora výstavby a rozvoje průmyslových zón, v případě Chamu i technologických center, či center na podporu podnikání. Obě města se zaměřují na propagaci a marketing, a to jak přímo v oblasti podnikání tak i v odvětví cestovního ruchu. Obě sledovaná města se snaží při dodržování platné legislativy podporovat místní podnikatele městskými zakázkami.

Výzkum přinesl podle mého názoru několik zajímavých poznatků o rozdílech v komunální podpoře podnikání mezi zástupci menšího českého a německého města. Zásadní rozdíl spatřuji ve skutečnosti, že německé město má vytvořen speciální úřad pro podporu podnikání. Ze získaných informací je patrný větší důraz Chamu v orientaci na podporu podnikání v oblasti nových technologií a inovací. Cham se rovněž více angažuje ve zprostředkovatelské činnosti mezi podnikatelskými subjekty a bankami zaměřenými na poskytování půjček podnikatelům. Naopak Domažlice na rozdíl od Chamu poskytují místním podnikatelům zvýhodněný pronájem pozemků, zvýhodněný pronájem budov či určitou formu finanční podpory ve formě snížení nájmu či snížení

nebo prominutí části poplatků. V Chamu je poskytování takové podpory v rozporu s obecní vyhláškou.

Případová studie, která proběhla formou rozhovorů s podnikateli a zástupci institucí věnujících se komunální podpoře podnikání přinesla zajímavé poznatky zejména v tom, že jsem zjistil, kde se nachází nejvýraznější nedostatky z pohledu těchto zkoumaných subjektů. Jako nejvýraznější nedostatek v Domažlicích je považován nedostek technicky kvalifikovaných pracovníků. V Chamu je naopak největším nedostatkem zvýhodněný pronájem budov, který omezuje obecní přihláška. V Domažlicích se proto doporučuje zejména zlepšení organizace školství. V Chamu by největším přínosem byla změna obecní vyhlášky týkající se pronájmu budov.

Bakalářská práce podle mého názoru splnila stanovené cíle a přispěla svým dílem zejména k rozšíření praktických poznatků o využívání nástrojů komunální podpory podnikání u zástupců menších měst České republiky a Spolkové republiky Německa.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Příklady projektů, které byly schváleny na 14. Zasedání Monitorovacího výboru dne 19. 11. 2014 v Železné Rudě

Tabulka č. 2: Faktory pro efektivní podporu místního ekonomického rozvoje

Tabulka č. 3: Cílové skupiny podpory

Tabulka č. 4: Statistické údaje hospodářské činnosti (Domažlice)

Tabulka č. 5: Statistické údaje hospodářské činnosti (Cham)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Předpoklad úspěšného podnikání

Obrázek č. 2: Podíl (v %) úkolů, kterým se německá města (N=164) věnují v oblasti komunální politiky podnikání

Obrázek č. 3: Forma podpory podnikání v Německu

Obrázek č. 4: Průmyslová zóna v Domažlicích zachycená na ortofotomapě

Obrázek č. 5: Průmyslová zóna v Chamu znázorněna na ortofotomapě

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné publikace:

BALÍK, S. *Komunální politika. Obec, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4

BOYKEN, F. *Handbuch zur kommunalen Wirtschaftsförderung*. Frankfurt am Main: Lang, 2002. ISBN 3-631-35698-6.

BRADNOVÁ, H., et al. *Encyklopedický slovník*. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8

GÖTZ, CH. *Kommunale Wirtschaftsförderung zwischen Wettbewerb und Kooperation*. Hamburg: Verlag Dr. Kovač, 1999. ISBN 3-86064-905-1

GRÖMIGOVÁ, B., H. *Kommunale Wirtschaftsförderung in der 90 Jahren. Ergebnisse einer Umfrage*. Berlin: Kupjal & Prochnow, 1996. ISBN 3-88118-221-7

KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*. 5. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1995. ISBN nevedeno

KORÁB, V., MIHALISKO, M. *Založení a řízení společnosti*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0592-X

PETRÁŠOVÁ, V., BERESECKÁ, J. *Kreativní činnosti v podnikání a jejich vliv na rozvoj obcí a regionů*. In: Zborník príspevkov z vedeckého workshopu „Kvalita samosprávneho managmentu na miestnej úrovni; Mojmirovce, 8. jún 2012. Bratislava. Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 2012. ISBN 978-80-89600-09-0

VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. Vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4520-6.

SCHUBERT, R. *Kommunale Wirtschaftsförderung. Die kommunale Verantwortung für das wirtschaftliche Wohl – eine theoretische Untersuchung mit Bezügen zur Praxis*. Bayreuth: Universita Bayreuth, 1998.

SKOŘEPA, L., JEŽEK, J. JEŽKOVÁ, R. *Marketing měst a obcí*. České Budějovice. VŠ evropských a regionálních studií, 2008. ISBN 978-80-86708-55-3

SRPOVÁ, J. ŘEHOŘ, V., et al. *Základy podnikání*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3339-5

JEŽEK, J. *Podpora rozvoje místní ekonomiky v malých městech České republiky*. In *National and Regional Economics VII*. Košice : Ekonomická fakulta technickej univerzity v Košiciach, 2008. s.341-347. ISBN 978-80-553-0084-9.

Elektronické zdroje:

ABC slovník cizích slov. [online]. 2015 [cit. 2015.09.14]. Dostupné z: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/municipalni>>

Komunální podpora ekonomiky v malých městech České republiky. [online]. 2015 [cit. 2015.09.14]. Dostupné z: <<http://www.ja-sr.sk/files/159.pdf>>

KOM 2010. [online]. 2010 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0352:CS:NOT>>

Obec Královice. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://www.obeckralovice.cz/index.php?nid=2317&lid=cs&oid=2952991>>

Obchodní zákoník, §§ 1 a 2 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://zakony.centrum.cz/obchodni-zakonik/cast-1>>

Bulletin advokacie. [online]. 2015 [2015.09.13]. Dostupné z: <<http://www.bulletin-advokacie.cz/postaveni-dohledu-nad-financnim-trhem-v-systemu-financniho-prava?browser=mobi>>

iPodnikatel.cz . [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://www.ipodnikatel.cz/O-podnikani/je-ceska-republika-rajem-pro-podnikani-nebo-podnikatelum-nepreje.html>>

Živnostenský zákon. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://zakony.centrum.cz/zivnostensky-zakon>>

Zákon o obchodních korporacích. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z:

<<http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obchodnich-korporacich>>

Jak začít podnikání. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z:

<<http://www.jakzacitpodnikani.cz/jake-budou-dotace-pro-zacinajici-podnikatele-v-roce-2015/>>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z:

<<http://www.mpo.cz/dokument144286.html>>

Podnikatelské prostředí v Německu. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z:

<<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/podnikatelske-prostredi-v-nemecku-29679.html>>

Evropské strukturální fondy. [online]. 2015 [cit. 2015.11.26]. Dostupné z:

<<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Uvodni-strana>>

Strukturální fondy, Operační program přes-hraniční spolupráce. ČR - Svobodný stát Bavorsko 2007-2014. [online]. 2015 [cit. 2015.11.6]. Dostupné z:

<<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/CR-Bavorsko/Uvodni-strana>>

Schválené projekty. [online]. 2015 [cit. 2015.11.26]. Dostupné z:

<<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/CR-Bavorsko/Cil-3-Ceska-republika-Svobodny-stat-Bavorsko-200/Projekty>>

Obce a nový občanský zákoník. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z:

<<http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/media/obce-a-novy-obcansky-zakonik-1/>>

§ 3028 zákona 89/2012 Sb. občanský zákoník. [online]. 2015 [cit.

2015.10.11]. Dostupné z: <<http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-5>>

Obce a nový občanský zákoník – přechodný ustanovení. [online]. 2015 [cit.

2015.10.11]. Dostupné z: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6641201>>

Postavení a majetek obce. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z:

<<http://www.elaw.cz/clanek/nakladani-s-majetkem-obce>>

§ 159 zákona 89/2012 Sb. občanský zákoník. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné

z: <<http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-1-hlava-2-dil-3?strana=3>>

§ 38 zákona 128/2000 Sb. o obcích. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich/cast-1-hlava-4-dil-2>>

Zákon č. 377/2008 , kterým se mění zákon č. 243/2000 o rozpočtovém určení daní. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb07377&cd=76&typ=r>>

Hospodaření obcí a krajů v roce 2008. [online]. 2009 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6388940>>

Zákon 565/1990 o místních poplatcích. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>>

Stále více německých měst padá do dluhové pasti. [online]. 2015 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://www.top09.cz/proc-nas-volit/fakta-a-argumenty/stale-vice-nemeckych-obci-pada-do-dluhove-pasti-starostove-ceskych-mest-jsou-odpovednejsi-13852.html>>

Nadměrné zadlužení obcí a námět věcného řešení problematiky. [online]. 2011 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6488036>>

Stát spustil finanční portál [online]. 2011 [cit. 2015.10.11]. Dostupné z: <http://ekonomika.idnes.cz/stat-spustil-financni-portal-o-hospodareni-ministerstev-i-obci-pwf-/ekonomika.aspx?c=A130430_144841_ekonomika_spi>

Obce v SRN - vývoj a současný stav. [online]. 2015 [cit. 2015.09.12]. Dostupné z: <<http://www.e-polis.cz/komparace/278-obce-ve-spolkove-republice-nemecko-vyvoj-a-soucasny-stav.html>>

Gemeindeordnung für den Freistaat Bayern. [online]. 1998 [cit. 2016.02.17]. Dostupné z: <<http://www.gesetze-bayern.de/jportal/portal/page/bsbayprod.psml?showdoccase=1&doc.id=jlr-GemOBY1998rahmen&doc.part=X>>

Nezaměstnanost v Plzeňském kraji. [online]. 2012 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/nezamestnanost_v_plzenskem_kraji_k_31_8_2012>

Organizace a zařízení města. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.domazlice.info/organizace-a-zarizeni-mesta/organizace-a-zarizeni-mesta.html>>

Pro investory - ekonomika mikroregionu. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.domazlice.info/pro-investory/ratingove-hodnoceni-mesta/ekonomika-mikroregionu.html>>

Stadt Cham – Wirtschaftsstandort im Herzen Europas. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.cham.de/Wirtschaft-Existenz/Wirtschaft/Standortbeschreibung>>

Strategie rozvoje města Domažlice. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <http://www.domazlice.info/user_data/urad/OSM/Strategie_DO.pdf>

Wirtschafts- und Innovationsförderung im Landkreis Cham im Rahmen eines übergeordneten Regionalmanagements. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.landkreis-cham.de/Wirtschaft/WirtschaftsfoerderungRegionalmanagement.aspx>>

Wirtschaftsstandort Landkreis Cham. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.landkreis-cham.de/Wirtschaft.aspx?navid=385>>

Landkreis Cham Wirtschaftsförderun. [online]. 2016 [cit. 2016.02.21]. Dostupné z: <<http://www.cham.de/Wirtschaft-Existenz/Wirtschaft/Wirtschaftsforderung/index.php?ModID=9&object=tx%7c2252.3&FID=2252.814.1&NavID=2252.128&La=1&NavID=2252.128&La=1>>

Maps Google. [online]. 2016 [cit. 2016.03.21]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@49.7247069,13.3588234,15z>>

ČSÚ Domažlice. [online]. 2016 [cit. 2016.03.21]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/csu/2006edicniplan.nsf/krajo/13-3231-06-za_rok_2005-domazlice>

Meine Stadt. [online]. 2016 [cit. 2016.03.21]. Dostupné z: <<http://home.meinestadt.de/cham>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Nástroje komunální podpory ekonomiky

Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření

PŘÍLOHY

Příloha A: Nástroje komunální podpory ekonomiky

Nástroje komunální podpory ekonomiky	Podíl kladných odpovědí v %
rozvoj dopravní infrastruktury	89,5
zajištění technické infrastruktury	74,8
rozvoj bydlení	74,8
vytváření pozitivního image města jako místa vhodného pro podnikání	73,9
celkový vzhled města a atraktivita města	72,6
odborné kompetence úředníků (znalost problematiky o níž rozhodují)	67,5
flexibilita a vstřícnost (otevřenost) místní správy vůči podnikatelským subjektům	61,2
vykupování a slučování pozemků a ploch	60,7
přízpůsobování územních plánů požadavkům a potřebám investorů	60,1
zadávání zakázek místním firmám	59,7
transparentnost, strategické směřování a spolehlivost rozhodování města	57,5
budování a zainvestování průmyslových parků a zón	57,1
podpora informovanosti o podnikatelských subjektech	56,8
pozitivní postoj veřejné správy a obyvatelstva k soukromému podnikání	56,8
zvýhodněný pronájem pozemků	50,0
pravidelné setkávání s podnikateli za účelem výměny informací	50,0
zvýhodněný pronájem budov	49,7
sociální infrastruktura	46,4
jasné rozhodovací kompetence (odpovědnosti) úředníků	46,4
vymísťování průmyslu do speciálních zón	39,3
pravidelné informování podnikatelů o důležitých strategických rozhodnutích	39,2
rozvoj moderních informačních a komunikačních sítí	35,7
propagace místní ekonomiky a investičních možností	34,8
prodej pozemků a budov za nižší než tržní ceny	32,1
výše místních daní a poplatků podporující podnikání	32,1
vstřícnost vůči podnikatelům ve správních záležitostech	32,1
vymezování ploch určených pro podnikání	31,8
poradenství potenciálním investorům, kteří chtějí ve městě podnikat	31,8
poradenství zaměřené na možnosti čerpání podpůrných prostředků	28,6
omezování nejrůznějších zákazů a příkazů	28,6
podpora středního a vysokého školství, vědy a výzkumu	27,7
odstraňování či revitalizace brownfields	24,8
zprostředkování spolupráce mezi podnikatelskými subjekty	17,9
podpora technologií a inovací	17,5
poradenství začínajícím podnikatelům	14,3
darování pozemků a budov resp. prodej za symbolickou cenu	10,7

odklad splácení místních daní a poplatků	10,7
dotace podnikatelským subjektům	10,4
vytváření infrastruktury pro pořádání výstav a veletrhů	7,0
pobídky pro příchozí investory (prémie atd.)	6,5
vytváření infrastruktury pro pořádání konferencí a seminářů	3,6
budování podnikatelských a inovačních center	3,6
poskytování či zprostředkování půjček a úvěrů	0,0
poskytování záruk za půjčky a úvěry	0,0
daňové prázdny či osvobození od místních daní a poplatků	0,0

Zdroj: Komunální podpora ekonomiky v malých městech České republiky (2008)

Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření

- **Položka 1: „Rozvoj dopravní infrastruktury“ jako nástroje komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 1: Využití rozvoje dopravní infrastruktury jako nástroje komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Rozvoj dopravní infrastruktury	
Domažlice	Cham
ano	neuveďeno

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 2: „Zajištění technické infrastruktury“ jako nástroje komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 2: Využití zajištění infrastruktury nástroje komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Zajištění technické infrastruktury	
Domažlice	Cham
ano	neuveďeno

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 3: „Rozvoj bydlení“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 3: Rozvoj bydlení jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Rozvoj bydlení	
Domažlice	Cham

ano	ano
-----	-----

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 4: „Vytváření pozitivního image města“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 4: Vytváření pozitivního image města jako místa vhodného pro podnikání jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Vytváření pozitivního image města jako místa vhodného pro podnikání	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 5: „Celkový vzhled města a atraktivita města“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 5: „Celkový vzhled města a atraktivita města“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Celkový vzhled města a atraktivita města	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 6: „Otevřenost místní správy vůči podnikatelským subjektům“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 6: „Otevřenost místní správy vůči podnikatelským subjektům“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Otevřenost místní správy vůči podnikatelským subjektům	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 7: „Vykupování a slučování pozemků a ploch“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 7: „Vykupování a slučování pozemků a ploch“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Vykupování a slučování pozemků a ploch	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 8: „Přizpůsobování územních plánů požadavkům a potřebám investorů“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 8: Přizpůsobování územních plánů požadavkům a potřebám investorů jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Přizpůsobování územních plánů požadavkům a potřebám investorů	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 9: „Zadávání zakázek místním firmám“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 9: Zadávání zakázek místním firmám“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Zadávání zakázek místním firmám	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 10: „Budování a zainvestování průmyslových parků a zón“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 10: Budování a zainvestování průmyslových parků a zón jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Budování a zainvestování průmyslových parků a zón	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 11: „Podpora informovanosti o podnikatelských subjektech“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 11: Podpora informovanosti o podnikatelských subjektech jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>
--

Podpora informovanosti o podnikatelských subjektech	
Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 12: „Pozitivní postoj veřejné správy a obyvatelstva k soukromému podnikání“**

Tabulka č. 12: Pozitivní postoj veřejné správy a obyvatelstva k soukromému podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Pozitivní postoj veřejné správy a obyvatelstva k soukromému podnikání	
Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 13: „Zvýhodněný pronájem pozemků“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 13: Zvýhodněný pronájem pozemků jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Zvýhodněný pronájem pozemků	
Domažlice	Cham
ano	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 14: „Pravidelné setkávání zástupů města s podnikateli“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 14: Pravidelné setkávání zástupů města s podnikateli “jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Pravidelné setkávání zástupů města s podnikateli	
Domažlice	Cham
neuveдено	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 15: „Zvýhodněný pronájem budov; prodej pozemků a budov za nižší než tržní ceny; darování pozemků a budov resp. prodej za symbolickou cenu“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 15: „Zvýhodněný pronájem budov a pozemků jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Zvýhodněný pronájem budov	
Domažlice	Cham
ano	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 16: „Umístování průmyslu do speciálních zón; vymezení ploch určených pro podnikání“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 16 :Umístování průmyslu do speciálních zón jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Umístování průmyslu do speciálních zón	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 17: „Pravidelné informování podnikatelů o důležitých strategických rozhodnutích“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 17 „Pravidelné informování podnikatelů o důležitých strategických rozhodnutích jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Pravidelné informování podnikatelů o důležitých strategických rozhodnutích	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 18: „Rozvoj moderních informačních a komunikačních sítí“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 18: Rozvoj moderních informačních a komunikačních sítí jako nástroj“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Rozvoj moderních informačních a komunikačních sítí	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 19: „Propagace místní ekonomiky a investičních možností“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 19: Propagace místní ekonomiky a investičních možností jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Propagace místní ekonomiky a investičních možností	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 20: „Výše místních daní a poplatků podporující podnikání; odklad splácení místních daní a poplatků“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 20: „Výše místních daní a poplatků podporující podnikání; odklad splácení místních daní a poplatků jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Výše místních daní a poplatků podporující podnikání; odklad splácení místních daní a poplatků	
Domažlice	Cham
neuveдено	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 21: „Vstřícnost vůči podnikatelům ve správních záležitostech“ jako nástroj komunální podpory podnikání**

Tabulka č. 21: Vstřícnost vůči podnikatelům ve správních záležitostech jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Vstřícnost vůči podnikatelům ve správních záležitostech	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 22: „Poradenství potenciálním investorům, kteří chtějí ve městě podnikat; poradenství zaměřené na možnosti čerpání podpůrných prostředků“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 22: Poradenství potenciálním investorům jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Poradenství potenciálním investorům	
Domažlice	Cham
ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 23: „Podpora středního a vysokého školství, vědy a výzkumu“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 23: Podpora školství a vědy jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Podpora školství a vědy	
Domažlice	Cham
ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 24: „Odstraňování či revitalizace brownfields“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 24: Odstraňování či revitalizace brownfields jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Odstraňování či revitalizace brownfields	

Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 25: „Zprostředkování spolupráce mezi podnikatelskými subjekty“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 25: Zprostředkování spolupráce mezi podnikatelskými subjekty jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Zprostředkování spolupráce mezi podnikatelskými subjekty	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 26: „Podpora technologií a inovací“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 26: Podpora technologií a inovací jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Podpora technologií a inovací	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 27: „Poradenství začínajícím podnikatelům“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 27: Poradenství začínajícím podnikatelům jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Poradenství začínajícím podnikatelům	
Domažlice	Cham
ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 28: „Vytváření infrastruktury pro pořádání výstav a veletrhů“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 28 Vytváření infrastruktury pro pořádání výstav a veletrhů jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Vytváření infrastruktury pro pořádání výstav a veletrhů	
Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 29: „Dotace podnikatelským subjektům“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 29: Dotace podnikatelským subjektům jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Dotace podnikatelským subjektům	
Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 30: „Pobídky pro příchozí investory“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 30: Pobídky pro příchozí investory jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Pobídky pro příchozí investory	
Domažlice	Cham
ano	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 31: „Vytváření infrastruktury pro pořádání konferencí a seminářů“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 31: Vytváření infrastruktury pro pořádání konferencí a seminářů“ jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Vytváření infrastruktury pro pořádání konferencí a seminářů	
Domažlice	Cham
ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

- **Položka 32: „Budování podnikatelských a inovačních center“ jako nástroj komunální podpory podnikání.**

Tabulka č. 32: Budování podnikatelských a inovačních center jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální</i>

<i>podpory podnikání</i>	
Budování podnikatelských a inovačních center	
Domažlice	Cham
ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

Položka 33: „Poskytování či zprostředkování půjček a úvěrů“ jako nástroj komunální podpory podnikání.

Tabulka č. 33: Poskytování či zprostředkování půjček a úvěrů jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Poskytování či zprostředkování půjček a úvěrů	
Domažlice	Cham
Ne	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

Položka 34: „Poskytování záruk za půjčky a úvěry“ jako nástroj komunální podpory podnikání.

Tabulka č. 34: Poskytování záruk za půjčky a úvěry jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Poskytování záruk za půjčky a úvěry	
Domažlice	Cham
ne	neuveдено

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

Položka 35: „Daňové prázdny či osvobození od místních daní a poplatků“ jako nástroj komunální podpory podnikání.

Tabulka č. 35: Daňové prázdny či osvobození od místních daní a poplatků jako nástroj komunální podpory podnikání

<i>Nástroj komunální podpory podnikání</i>	
Daňové prázdny či osvobození od místních daní a poplatků	
Domažlice	Cham
ne	neuveđeno

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků vlastního dotazníkového šetření (2015)

ABSTRAKT

BRTNA, Pavel. *Komunální podpora podnikání (porovnání okresů Domažlice a Cham)*.

Bakalářská práce. Plzeň : Fakulta ekonomická ZČU, 2016. 89 s.

Klíčová slova: podnikání, podnikatelské prostředí, hospodaření obcí, komunální podpora podnikání

Tématem bakalářské práce je problematika komunální podpory podnikání. Cílem je zmapování komunální podpory podnikání v České republice zastoupené městem Domažlice a Spolkové republice reprezentované městem Cham. Výstupem práce je komparace komunální podpory podnikání ve sledovaných městech a případné návrhy na zvýšení efektivity komunálního podnikání. První kapitola je zaměřena na obecné aspekty podnikání, podnikatelského prostředí a podpory podnikání v České republice a SRN, včetně podpory z prostředků Evropské unie. Druhá kapitola se zabývá podporou podnikání na komunální úrovni v České republice a Německu včetně nástrojů, které mohou využít municipální orgány při podpoře podnikání. Obsahem třetí kapitoly je analýza nástrojů podpory podnikání ve městech Domažlice a Cham. Informace získané z analýzy jsou podkladem pro srovnání komunální podpory podnikání ve zkoumaných městech. Práci je možné použít jako podklad jiných kvalifikačních prací.

ABSTRACT

BRTNA, Pavel. *Municipal Business Support (Comparison Districts Domažlice and Cham)*. Bachelor thesis. Plzeň : Faculty of Economics, University of West Bohemia, 2016. 89 p.

Key words: business, business environment, management of municipalities, municipal business support

The theme of this thesis is the issue of local business support. The aim is to map the local business support in the Czech Republic, represented by town Domažlice and Federal Republic represented in Cham. The outcome of this work is the comparison of municipal business support in the towns and any proposals to increase the efficiency of municipal business. The first chapter focuses on the general aspects of the business, the business environment and support entrepreneurship in the Czech Republic and Germany, including support from the European Union. The second chapter deals with the promotion of entrepreneurship at the local level in the Czech Republic and Germany, including tools that can take advantage of municipal authorities in promoting entrepreneurship. The third chapter is the analysis tools for supporting businesses in towns Domažlice and Cham. Information obtained from the analysis as a basis for comparison of local business support in the surveyed cities. This bachelor thesis can be used as a basis for other qualification theses.